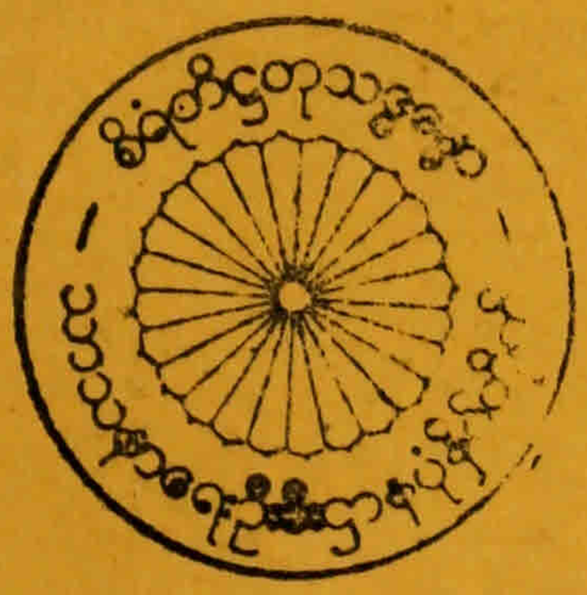
ဘုရားဖြစ်စဉ် သီရိလင်္ကာဒေသ ကြီးကြပ်ထွန်း

လုပ်ဆောင်ချက်မှတ်တမ်းကို ပြဆိုရာ

ဗုဒ္ဓ၏ သိဂၤဳတ်ဝါဒခရီး

အရှင်ဓမ္မာလင်္ကာရ ဓမ္မာစရိယ, ဂဏဝါစက
B.A. Hons. ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူး (သီရိလင်္ကာ)
စုဆောင်း ရေးသားသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

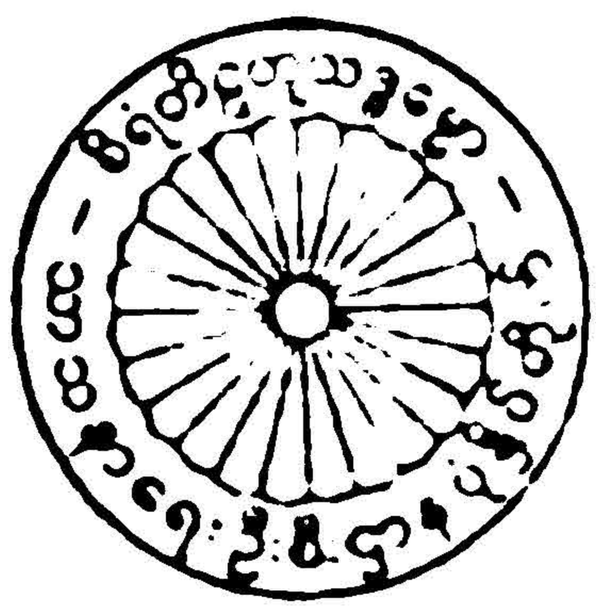
သာသနာ ၂၅၂၉ ကောဇာ ၁၃၇၂ ခရစ် ၁၉၈၆

၁၃၉၂

ဘုရားဖြစ်စဉ် သီရိလင်္ကာသုံးကြိမ်ကြွ
လုပ်ဆောင်ချက် မှတ်တမ်းကို ပြုစုရာ

ဘွဲ့ရကျောင်းသား စမွာစဝိယ, ဂဏဝါစက
B.A. Hons. ဦဋ္ဌဇုဏ်ထူး (သီရိလင်္ကာ)

စုဆောင်းရေးသားသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုင်ရာလင်းယုတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

သာသနာ ၂၅၆၉ ဂေါင်္ဂသ ဝဠဂ္ဂါ ခရစ် ဥဂုတ

I-A

ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၀၉-ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

အုပ်ရေ-၃၀၀၀

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေး ဦးစီးဌာနအတွက်

ဒေါ်နှင်းနှင်းဝေ

ရန်ကုန်မြို့၊ အမှတ် ၃၃၃၊ အုန်းရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်

မှ၀်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၀၅၆)က ပုံနှိပ်၍

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေး ဦးစီးဌာန

ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်

မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၂၅၂၇)က ထုတ်ဝေသည်။

ဇာတိကာ

ဆင်ကြောင်းဆရာ စာမျက်နှာ

ဗုဒ္ဓ၏ သီရိလင်္ကာခရီး

ကျမ်းဦးမှတ်ဖွယ် ၁

ပဏာမ နှင့် ပဋိညာဉ် ၃

ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်ထံ စတင် ဗျာဒိတ်ခံခြင်း ၈

ကောဏ္ဍညဘုရားရှင်ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း ၈

မင်္ဂလာဘုရား, သုမနာဘုရား, ရေဝတာဘုရား,
သောဘိတာဘုရားရှင်တို့ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း ၈

အနောမဒဿီ, ပဒုမ, နာရဒ ဘုရားသုံးဆူထံ
ဗျာဒိတ်ခံခြင်း ၉

ပဒုမုတ္တရာဘုရားရှင်ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း ၁၀

သုမေဓာဘုရား, သုဇာတာဘုရားတို့ထံ
ဗျာဒိတ်ခံခြင်း ၁၁

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ပိယဒဿီဘုရား, အဘိဒဿီဘုရား, ဓမ္မဒဿီဘုရား
သုံးဆူတို့ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း ၁၁

သိဒ္ဓတ္ထဘုရားရှင်ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း ၁၂

တိုဿဘုရားနှင့် ဖုဿဘုရားရှင်တို့ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း ၁၂

ဝိပဿီဘုရားရှင်ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း ၁၂

သိခီဘုရား, ဖေဿဘူဘုရားထံ ဗျာဒိတ်ခံ ၁၃

ကကုသန်ဘုရား, ကောဏာဂုဘုရား, ကဿပဘုရား
တို့ထံ ဗျာဒိတ်ခံ ၁၃

ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ဘဝ်မူခြင်း ၁၄

သတ္တ သတ္တာဟ စံခဲ့ဘဝ်မူခြင်း ၁၆

ဗာရာဏသီ မိဂဒါဉုန်ခဲ့ဘာ ဝါဆိုရဟန္တာ ၆-ကျိပ်
ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဘဝ်မူခြင်း ၁၈

သာသနာပြု ဓမ္မသင်္ဂဟ်ခဲ့ဘဝ်မူခြင်း ၁၉

ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယ်ခဲ့နှာင်မင်းသားတို့ ချွေချွတ်ခြင်း ၂၀

ရဓသုယ်ခဲ့နှာင် ရှင်ဘဒ္ဒဆာင်တို့ ချွတ်ခဲ့ဘဝ်မူခြင်း ၂၀

မာတိကာ

အစကြောင်းအရာ — စာမျက်နှာ

မြောက်ကျွန်းကြွဆွမ်းခံ အနဝတတ်အိုင်
ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်း ... ၂၂

သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ) ... ၂၃

သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)သို့ ကြွတော်မူခြင်း ၂၄

ဘီလူး အစည်းအဝေးကြီး ... ၂၅

ဘီလူးတွေ ကြောက်လန့်အောင် ပြုတော်မူပြီ ၂၆

ဆင်းရဲကင်းပ ချမ်းသာရအောင်ပြုမည် စသည်ဖြင့်
ဘုရားမြတ်စွာ မိန့်ကြားခြင်း ... ၂၇

ဘုရားမြတ်စွာ တရားဟောခြင်း, ကုဋေများစွာ
ကျွတ်တန်းဝင်ကြခြင်း ... ၂၈

သုမနနတ်မင်း သောတာပန်တည် ... ၂၉

ဆံတော်ဟဆုပ် ချီးမြှင့်တော်မူခြင်း ၃၀

စေတီ တည်ထား ကိုးကွယ်ခြင်း ၃၀

ဘုရားမြတ်စွာ လည်ပင်းရှိုးတော်မောတ်
ကိုန်းဝပ်ပြီ ... ၃၁

အဆက်ဆက် မွှမ်းမံကိုးကွယ်ခြင်း ... ၃၂

သီဟိုဠ်ကျွန်း ပထမဆုံးဓေတီ ... ၃၃

သီဟိုဠ်ကျွန်း သုံးကြိမ်လှည့်ကြွ မေတ္တာသုတ်ပရိတ်ရွတ် ... ၃၅

မာတိကာ

အခြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ဒုတိယအကြိမ် သီဟိုဠ်ကျန်း (သီရိလင်္ကာ)သို့
ကြွတော်မူခြင်း ၃၆

ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်ကြခြင်း ၃၇

ဘုရားမြတ်စွာ ခြေတော်အစုံ ဦးတိုက်ကြပြီ ၃၈

ညီညွတ်ရေးတရား ဟောတော်မူခြင်း ၃၈

နဂါးပေါင်း ကုဋ္ဌေရွှစ်ဆယ် သရဏဂုံသီလ
တည်ကြခြင်း ၃၉

မဏိအကွိက နဂါးမင်း လျှောက်ထားခြင်း ... ၃၉

စေတီ တည်တော်မူခြင်း ၄၀

ယခုတိုင် သွားရောက်ဖူးမြော်သူမစဲ ၄၁

မဏိအကွိကနဂါးမင်း လာရောက်ပင့်ခြင်း ... ၄၃

ဘုရားမြတ်စွာ သီဟိုဠ်ကျန်း တတိယအကြိမ်
ကြွတော်မူခြင်း ၄၃

ဆွမ်းဘဉ်းပေးတော်မူခြင်း ၄၄

သုမနနတ်မင်းရောက်လာ ခြေတော်ချရန်လျှောက် ၄၅

သမန္တကူဋတောင်အကြောင်း သီကောင်းစရာ ၄၆

နေရာအနှံအပြား သမာပတ် ဝင်စားတော်မူခြင်း ... ၄၉

မဏ္ဍိမဒေသသို့ ပြန်ကြွတော်မူခြင်း ... ၅၀

မာတိကာ

အခြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ	
ဗုဒ္ဓ၏ သီရိလင်္ကာခရီးကျမ်း	အပြီးသတ်ခြင်း	....	၅၁
ဗုဒ္ဓ၏ သီရိလင်္ကာခရီးကျမ်း	နိဂုံးသံပေါက်မျှား	....	၅၁
အရှင်ကေလုဿ ပြုစုသော	ကျမ်းစာမျှား	....	၅၃

မာတိကာ ပြီး၏။

ဗုဒ္ဓ၏ သီရိလင်္ကာ ခရီးကျမ်း

ကျောင်းကြီး မှတ်စုများ

သီဟိုဠ်ကျွန်း သာသနာတည်လိမ့်ဟု ဘုရားမိန့်ကြား။ ။
မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ဘုရားမြတ်စွာ
သည် ကုသိနာရုံ ရဂုံသာမော အင်ကြင်းဥယျာဉ်တော၌ ပရိ
နိဗ္ဗာန် စံတော်မူမည် ဖြစ်သဖြင့် အင်ကြင်းပင် နှစ်ပင်အကြား
ညောင်စောင်းကလေးပေါ်၌ ရေမြောက်သို့ ခေါင်းတော်ထား၍
လျောင်းတော်မူနေ၏၊ ဧကြဝဠာ လောကဓာတ်ပေါင်း တိုက်
တစ်သောင်းမှ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် နောက်ဆုံးလာရောက်ဖူးမြော်
ကန်တော့ကြ၏။ သံဃာတော်များလည်း သိန်းပေါင်းများစွာ
ရောက်ရှိနေ၏။ ထိုပရိသတ်ထဲတွင် သိကြားမင်းနှင့် သီဟိုဠ်
ကျွန်းစောင့်နတ် ဥပုလဝဏ်တို့လည်း ပါရှိလေသည်။ ထိုအခါ
ဘုရားမြတ်စွာက "အို သိကြားမင်း....လာဋ္ဌနိုင်ငံတော်မှ သီဟ
ဗာဟုမင်း၏သား ဝိဇယတို့ ယနေ့ သီဟိုဠ်ကျွန်းရောက်နေသည်။

နောင်သောအခါ ငါဘုရားသာသနာ တည်ထွန်းမှာ ဖြစ်သည့် အတွက် အဲသည် ဝိဇယနှင့် နောက်ပါတို့ကို စောင့်ရှောက်ပါ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းကိုလည်း စောင့်ရှောက်ပါ''ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

ဥပုလဝဏ်နတ်အား တာဝန်ပေး။ ။ထိုအခါ သိကြားမင်းသည် မိမိ၏အနီးဦရှိသော သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ဘုရားရှင်အား လာရောက်ဖူးမြင်သည့် သီဟိုဠ်ကျွန်းစောင့် ဥပုလဝဏ်နတ်သားကို ဝိဇယနှင့်နောက်ပါတို့ကို စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် သီဟိုဠ်ကျွန်း စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ပေးလိုက်လေသည်။ ယင်းသို့ တာဝန်ပေးသဖြင့် ဥပုလဝဏ်နတ်၏ စောင့်ရှောက်မှုကြောင့် ဝိဇယနှင့် နောက်ပါတို့ သီဟိုဠ်ကျွန်းကို လူနေ အိမ်ခြေများနှင့် နိုင်ငံတနိုင်ငံဖြစ်အောင် ကောင်းစွာ တည်ဆောင်နိုင်ခဲ့ကြလေသည်။

၁။ သဗ္ဗလောကဟိတံ ကတ္ဝာ၊ ပတ္ထာ သန္တိကရံ ပဒံ။
ပရိနိဗ္ဗာနမဇ္ဈဂ်ိ၊ နိပန္နော လောကနာယကော။
ဒေဝတာသန္နိပါတမ်ဂ်ိ၊ မဟန္တမ်ဂ်ိ မဟာမုနိ။
သက္ကံ တတြ သမိပဋ္ဌံ၊ အဝေါစ ဝဒတံ ဝရော။
ဝိဇယော လာဋ္ဌဝိသယာ၊ သီဟဗာဟုနရိန္ဒဇော။
သေ လက်မနုပ္ပတ္တော၊ သတ္တာ ကစ္စသတာနုဂေါ။
ပတိဋ္ဌဟိသဘိ ဒေဝိန္ဒ၊ လံကာယံ မမ သာသနံ။
တသ္မာ သပရိဝါရံ တံ၊ ရက္ခေ လံကဉ္စ သာဓုကံ။
မဟာဝံသ၊ ၇။ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄။

အရှင်မဟိန္ဒ ကြွရောက်သာသနာပြု။ ။သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၃၆-ခုနှစ်၊ နံယုန်လပြည့်နေ့တွင် အရှင်မဟိန္ဒ ဦးဆောင်သည့် သာသနာပြုအဖွဲ့ ရောက်ရှိပြီး သာသနာပြုခဲ့သည်မှစ၍ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ကျွန်းဌ် ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်သည် လွန်စွာ စည်ပင်ခဲ့လေသည်။ တကြိမ် တခေတ်တွင် ပုထုဇဉ် ရဟန်းပင် တပါးမျှမရှိပေ၊ အာဒီးလုံး သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်, ရဟန္တာ ရဟန်း တို့ဖြင့် စည်ပင်ခဲ့လေသည်။

စတုတ္ထသင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့ခြင်း။ ။ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလက်ထက် သာသနာသက္ကရာဇ် ၄၅၅-ခုနှစ်တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း မလယဇနပုဒ် (မာတလေ) အာလောကလိုဏ်ဌာန် အရှင်မဟာရက္ခိတမဟာထေရ် အမှူးရှိသော ရဟန္တာငါးရာတို့ ပေါင်းဆက်ရွတ်ဆို (စတုတ္ထ) သင်္ဂါယနာ တင်တော်မူခဲ့ကြသည်။

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ အဋ္ဌကထာကျမ်းများ ရေးသားခြင်း။ သာသနာသက္ကရာဇ် ၉၅၀-ကျော်ခန့်တွင် အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ရောက်ရှိ သီဟိုဠ်ဘာသာ လေ့လာ သင်ယူပြီး မဟာအဋ္ဌကထာ စသော အဋ္ဌကထာကြီးများကို အမှီပြု၍ ပိဋကသုံးပုံ နိကာယ်အဋ္ဌကထာကြီးများကို ပြုစီရင်တော်မူခဲ့လေသည်။

၁။ ဇမ္ဗူမဿိ ယော ဒီပေ ကေဝါရံ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနာမ နာ-
ဟောသိ။ ဒီ၊ ဋ္ဌ၊ ၃။ ဂ၂။

ဦကာများ ပေါ်ထွန်းခြင်း။ ။သာသနာသက္ကရာဇ် ၁၇၀၀-မတိုင်မီက အရှင်ဝဇိရဗုဒ္ဓိစသော ဦကာဆရာကြီးများ ပေါ်ထွန်းခဲ့၍ ၁၇၀၀-ကျော်ခန့်တွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ, အရှင်စောဠိယကဿပ, အရှင်ဗုဒ္ဓနာဂ, အရှင်သုမင်္ဂလသာမိစသော ဦကာကျမ်းပြု ပညာရှင်များ ပေါ်ထွန်းခဲ့လေသည်။ ယင်းဦကာဆရာကြီး၏ အစွမ်းကြောင့် ပိဋကသုံးပုံ အဋ္ဌကထာအဖွင့် ဦကာကြီးများ ပေါ်ထွန်းခဲ့လေသည်။

ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးများဖြင့် စည်ပင်ခြင်း။ ။သီရိလင်္ကာ၌ လွတ်လပ်ရေးရပြီး နှစ်များစွာ မကြာမီ ရဟန်းတော်များ ပညာသင်ကြားရာ ဝိဇ္ဇာလင်္ကာရတက္ကသိုလ်, ဝိဇ္ဇောဒယတက္ကသိုလ်ကြီးများ တည်ထောင်၍ ပရိယတ္တိပညာရေးကို ခေတ်မီစံနစ်ကျင့်သုံး၍ သင်ကြားချပို့ရာ ခေတ်ပညာတတ် ရဟန်းတော်များစွာတို့ ပေါ်ထွန်းခဲ့လေသည်။

ဗုဒ္ဓ၏ သီရိလင်္ကာခရီး ရေးသားခြင်း။ ။မိမိသည် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၌ ငါးနှစ်ခန့်နေထိုင်၍ သင်္ကတ, ပရာကရိတ်, အင်္ဂလိပ်, သီဟိုဠ်စသော ဘာသာရပ်များ, သမိုင်းဘာသာရပ်များကို သင်ယူခဲ့ရာ သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)သို့ ဘုရားမြတ်စွာကြွခြင်းကို မကြာခဏ တွေ့ရှိရသဖြင့် သီဟိုဠ်နေစဉ်ကပင် ကျမ်းငယ်တစောင် ရေးရန် စိတ်ဝင်စားခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် အထမမြောက်နိုင်ပဲရှိရာ ယခုနှစ် နယုန်လဆန်း ၁၅-ရက်နေ့မှစ၍ ဒီပဝံသ, မဟာဝံသ, သမန္တကူဋဝဏ္ဏနာ အစရှိသော ကျမ်းများကို ပြန်ငြမ်းပြု၍ ရေးသားရာ ယနေ့ နယုန် လပြည့်ကျော် ၃-ရက်နေ့တွင် ပြီးဆုံးခဲ့လေသည်။

ကြည့်ရှုလေ့လာ ကြည်ညိုကြ။ ။အို ဗုဒ္ဓ၏ သီရိလင်္ကာခရီးကျမ်းစာတော်ဖတ်....သင်သည် ဤဗုဒ္ဓ၏ သီရိလင်္ကာခရီးကျမ်းစာကို ဖတ်၍ ဘုရားမြတ်စွာ၏ ဘုန်းတော်, ကံတော်, သမ္ဘာတော်, ဉာဏ် ကရုဏာတော် တို့ကို ကြည်ညိုလျက် ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာပြုနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းရာ၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ ရောင်ဝါနေသို့ ထွန်းစေသော်။

အရှင်ကေလာသ

မမ္မာစရိယ, ဂဏဝါစက, ဘီ-အေ (ဂုဏ်ထူး)
သာသနဇောတိပါလကျောင်း
မဟာဝိသုတာရုံတိုက်
ပခုက္ကူ(မြို့။

၁၃၄၆-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၃-ရက်။

ဗုဒ္ဓ၏သီရိလင်္ကာခရီး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမ နှင့် ပဋိညာဉ်

၁။ သီဟိုဠ်ဒီပါ ကျွန်းလင်္ကာ သုံးခါကြွတော်မူ။
၂။ မြတ်ဘုရားအား ဦးညွတ်တွား လေးစားလွန်ကြည်ဖြူ။
၃။ ဇာရုးဆယ်ပါး လွန်လေးစား ဝပ်တွားသဒ္ဓါဖြူ။
၄။ အရိယာရှစ်ပါး သံဃာအား လေးစားပဏာမူ။
၅။ ဗုဒ္ဓမုနိ သီရိလင်္ကာ မြန်းကြွခါတွင် လုပ်ဆောင်စဉ်
ငါလျှင် ရေးပိမ့်ဟူ။

ဘုရားမြတ်စွာသည် ယခုအခါ သီရိလင်္ကာဟု ထင်ရှားသော သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ၃-ကြိမ် ကြွတော်မူ၍ သတ္တဝါဝေနေ များဗိုလ်ခြေတို့ကို ခွေခွတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ ဘုရားမြတ်စွာ သီဟိုဠ်ကျွန်းကြွတော်မူပြီး ကိစ္စအသီးသီးဆောင်ရွက်တော်မူပုံများကို ကျမ်းစာတစောင်တဖွဲ့ ရှိသင့်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆမိပါသည်။ သို့နှင့် မိမိသည် "ဗုဒ္ဓ၏သီရိလင်္ကာခရီး" အမည်ဖြင့် ကျမ်းစာ တစောင်တဖွဲ့ ရေးမည်ဖြစ်ရာ အန္တရာယ် ကင်းပျောက် ကျမ်းပြီးမြောက်ခြင်းကို အလိုရှိပါသဖြင့် "သီဟိုဠ်ဒီပါ ကျွန်း

လင်္ကာ သုံးခါကြွတော်မူ'' အစရှိသော သံပေါက် ၅-ပုဒ်ဖြင့် ရတနာတွယ် ပဏာမပြုပြီး ပဋိညာဉ်ကို ပြုပါသည်။

ဒီပင်္ကာဘုရားရှင်ထံ စတင်ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

ငါတို့ကိုးစား ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်ခဲ့သော လေးအသင်္ခေ္ယ ကမ္ဘာတသိန်းထက်က သုဓမာ ရသေ့ဖြစ်၍ ဒီပင်္ကာ ဘုရားမြတ်စွာအထံမှ ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်ဟု နိယတ ဗျာဒိတ်ကို ခံယူရရှိတော်မူခဲ့ပြီး ပါဒမိသုံးဆယ်, သုံးသွယ်စရိယ, စဝဂငါးစု များကောင်းမှုတို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့လေသည်။

ကောဏ္ဍညဘုရားရှင်ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

ဒီပင်္ကာဘုရားပွင့်တော်မူရာ သာရမဏ္ဍကမ္ဘာ ပျက်သုဉ်းပြီး နောက် ကမ္ဘာသစ်တည်သော်လည်း အသင်္ခေ္ယတခုလုံး ဘုရား မပွင့်ပဲ ၎င်းနောက် သာရကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူသော ကောဏ္ဍည ဘုရားလက်ထက်တွင် ငါတို့ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဝိဇိတာ-ဝီစကြာမင်းဖြစ်၍ ကောဏ္ဍညဘုရားရှင်နှင့်တကွ ကုဋေတသိန်း သော သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်တို့အား ဆွမ်းဘောဇဉ် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့၍ ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။

၄
မင်္ဂလာဘုရား, သုမနာဘုရား, ရေဝတဘုရား, သောဘိတဘုရားရှင်တို့ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

ကောဏ္ဍညဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက် တဖြည်းဖြည်း ကမ္ဘာကြီးပျက်စီးခဲ့ပြီး ကမ္ဘာသစ်ကြီးတဖန် တည်ပြန်

သော်လည်း အသခ်ေျတခုလုံး ဘုရားသုဉ်းခဲ့လေသည်။ ၎င်း နောက် တခုသော သာရမဏ္ဍကမ္ဘာတွင်—

(၁) မင်္ဂလာဘုရား (၂) သုမနာဘုရား (၃) ရေဝတ ဘုရား (၄) သောဘိတာဘုရားဟူ၍ ဘုရားလေးဆူတို့ အစဉ် အားဖြင့် ပွင့်တော်မူခဲ့လေသည်။

ငါတို့ဘုရားအလောင်းတော်သည် မင်္ဂလာဘုရားထံတော်တွင် သုရုစိပုဏ္ဏားသဎေးဖြစ်၍ ကုဋေတသိန်းသော ရဟန်းသံဃာ တော်တို့အား ဆွမ်းဘောဇဉ် ဆက်ကပ်ကျေးမွေး လှူဒါန်း၍ ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။ သုမနာဘုရားရှင် လက်ထက်တွင် အတုလနဂါးမင်းဖြစ်၍ သုမနာဘုရားရှင်အား အသီးသီး အစုံစုံ သော ပုဆိုးဝတ်စုံတို့ကို လှူဒါန်း၍ သုမနာဘုရားရှင်ထံမှ ဗျာဒိတ် ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။

ဂင်းပြင် ရေဝတာဘုရားရှင်ထံတော်၌လည်း တထောင်တန် အပေါ်ရုံသက်န်း လှူဒါန်း၍ ဗျာဒိတ် ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းနောက် သောဘိတာဘုရားရှင်လက်ထက်တွင် သုဇာတပုဏ္ဏား သဎေးဖြစ်၍ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ အား ဝါးတွင်းသုံးလပတ်လုံး ပြုစုလုပ်ကျေး၍ ဗျာဒိတ်ခံယူ တော်မူခဲ့လေသည်။

အနောမဒဿီ, ပဒုမ, နာရဒ ဘုရားသုံးဆူထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

သောဘိတာဘုရားနောက် အသခ်ေျယျကပ် တစ်ခုလုံး ဘုရား သုဉ်းခဲ့ပြီးနောက် ဝရကမ္ဘာကြီး ပေါ်ထွန်း၍လာ၏။ ထိုဝရ

ကမ္ဘာကြီးတွင် (၁) အနောမဒဿီဘုရား၊ (၂) ပဒုမဘုရား၊ (၃) နာရဒဘုရား- ဟူသော ဘုရားသုံးဆူတို့ ပွင့်တော်မူကြကုန်၏။ ထိုဘုရားသုံးဆူအနက် အနောမဒဿီ ဘုရားရှင်လက်ထက်တွင် ဘီလူးစစ်ဗိုလ်ကြီးဖြစ်၍ အနောမဒဿီဘုရားရှင်နှင့် သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့အား ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော မဏ္ဍပ်ကြီးဆောက်လုပ်ပြီး ပူဇော်ဖွယ် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ပူဇော်ပြီးလျှင် ဗျာဒိတ် ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းနောက် ပဒုမဘုရားရှင်လက်ထက်တွင် ခြင်္သေ့မင်းဖြစ်၍ ဘုရားမြတ်စွာနှင့် သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့အား ကြည်ညိုသဒ္ဓါဖြင့် ဗျာဒိတ် ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းနောက် နာရဒ ဘုရားရှင် လက်ထက်တွင် သူတော်ကောင်းရသေ့ဖြစ်၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး အလှူကြီးပေးလှူပြီး ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။

ပဒုမုတ္တရာဘုရားရှင်ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

နာရဒဘုရားပွင့်တော်မူပြီး၍ ဝရကမ္ဘာကြီး ပျက်စီးခဲ့ပြီးနောက် အသင်္ချေယျကပ် တစ်ခုလုံး ဘုရားမပွင့်ပဲ သုဉ်းခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် သာရကမ္ဘာကြီး ပေါ်လာခဲ့လေသည်။ ယင်းသာရကမ္ဘာတွင် ပဒုမုတ္တရာဘုရား ပွင့်တော်မူသည်၊ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဇဋိလ သဋ္ဌေးကြီးဖြစ်၍ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့အား ဆွမ်းသင်္ကန်းကျွေးမွေး ဆက်ဆပ်လှူဒါန်းပြီး ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။

သုမေဓဘုရား, သုဇာတဘုရားတို့ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

ပဒုမုတ္တရာဘုရားပွင့်ရာ သာရကမ္ဘာကြီး ကွယ်ပျောက်ပြီး နောက် ကမ္ဘာပေါင်း ခုနစ်သောင်းပတ်လုံး ဘုရားမပွင့်ပဲ သုဉ်းပြီးလျှင် တခုသောမဏ္ဍကမ္ဘာ၌ (၁)သုမေဓဘုရား (၂)သုဇာတဘုရားတို့ ပွင့်တော်မူကြသည်။ ထိုဘုရားနှစ်ဆူအနက် သုမေဓဘုရားရှင်လက်ထက်တွင် ကုဋေရှစ်ဆယ် ဥစ္စာကြွယ်သည့် ဥတ္တရလုလင် သဒ္ဒေးဖြစ်လေသည်။ ဥတ္တရလုလင်သည် နောက်တွင် ရဟန်းပြု၍ ဗျာဒိတ် ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းနောက် သုဇာတဘုရား လက်ထက်တွင် စကြာမင်းဖြစ်၍ နောက်တွင် ရဟန်းပြု၍ ဗျာဒိတ် ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။

ပိယဒဿီဘုရား, အတ္ထဒဿီဘုရား, ဓမ္မဒဿီဘုရား သုံးဆူတို့ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ ပြန်၍ရေတွက်လျှင် ကမ္ဘာပေါင်း တထောင့် ရှစ်ရာမြောက်ဖြစ်သော ဝရကမ္ဘာ၌ ပိယဒဿီဘုရား, အတ္ထဒဿီဘုရား, ဓမ္မဒဿီဘုရားအားဖြင့် ဘုရားသုံးဆူတို့ ပွင့်တော်မူကြသည်။ ယင်းသုံးဆူအနက် ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ပိယဒဿီ ဘုရားရှင်ထံ ကဿပ ပုဏ္ဏား သဒ္ဒေးလုလင်ဖြစ်၍ ကျောင်းဆောက်လှူဒါန်း ပြုစုလုပ်ကျွေး၍ ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းနောက် အတ္ထဒဿီဘုရားထံတော် လက်ထက်တွင် သုသီမရသေ့ဖြစ်၍ ပန်းမကျွတ်, ပန်းထီး, ပန်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် ပူဇော်လှူဒါန်းပြီး ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် တပါး ဓမ္မဒဿီဘုရားထံတော်တွင် အခိုးအထုံမျိုးစုံ, မည်သျှန်းပန်း,

နတ်ပန်း စသည်တို့ဖြင့် ပူဇော်ပြီး ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။

သိဒ္ဓတ္ထဘုရားရှင်ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ ပြန်ရေလျှင် ကိုးဆယ့်လေးကမ္ဘာမြောက်ဖြစ်သော သာရကမ္ဘာ၌ သိဒ္ဓတ္ထဘုရား ပွင့်တော်မူသည်၊ သိဒ္ဓတ္ထဘုရားထံတော်၌ ဘုရားမြတ်စွာနှင့်တကွ ရဟန်းသံဃာတော်ကိုးကုဋေတို့အား ဇမ္ဗု့သပြေသီး လှူဒါန်းဆက်ကပ်ပြီး ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။

တိဿဘုရားနှင့် ဖုဿဘုရားရှင်တို့ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ ပြန်၍ ရေသော် ကိုးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာမြောက်ဖြစ်သော မဏ္ဍကမ္ဘာ၌ တိဿဘုရားနှင့် ဖုဿဘုရားတို့ ပွင့်တော်မူကြသည်။ ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော်သည် တိဿဘုရားရှင်ထံတော်တွင် နတ်ပန်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပူဇော်၍ ဗျာဒိတ်ခံတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ဖုဿဘုရားရှင်ထံတော်တွင် ဝိဇိတာဝီစကြာမင်းဖြစ်၍ ယင်းစကြာမင်းအဖြစ်မှ ရဟန်းဖြစ်၍ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။

ဝိပဿီဘုရားရှင်ထံ ဗျာဒိတ်ခံခြင်း

တိဿဘုရား, ဖုဿဘုရားတို့ ပွင့်တော်မူသော ကမ္ဘာကြီး ကွယ်ပျောက်ပြီးနောက် ပေါ်ပေါက်လာသော သာရကမ္ဘာတွင် ဝိပဿီဘုရား ပွင့်တော်မူခဲ့လေသည်။ ယင်း ဝိပဿီဘုရားထံ

အတုလနဂါးမင်းဖြစ်၍ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး အလှူကြီးပေးပြီးလျှင် ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။

သိခီဘုရား, ဝေဿဘူဘုရားထံ ဗျာဒိတ်ခံ

ဝိပဿီဘုရားရှင်ပွင့်ရာ သာရကမ္ဘာမှ နောက် ငါးဆယ့်ကိုး ကမ္ဘာလုံးလုံး ဘုရားသုည်း၍ ဤကမ္ဘာမှ အထက် သုံးဆယ့်တစ် ကမ္ဘာမြောက် မဏ္ဍကမ္ဘာတွင် သိခီဘုရားနှင့် ဝေဿဘူဘုရားတို့ ပွင့်တော်မူကုန်၏။ ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော်သည် သိခီ ဘုရားလက်ထက်တွင် အရိန္ဒမ မင်းဖြစ်၍ ကမ္ဘာ ပစ္စည်းမျိုးစုံ လှူဒါန်း၍ ဗျာဒိတ်ခံတော်မူခဲ့လေသည်။ ဝေဿဘူဘုရားလက် ထက်တွင် သုဒဿနမင်းအဖြစ်မှ ရဟန်းဝတ် သာသနာ့ဝန်ထမ်း ဆောင်ပြီး ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။

ကကုသန်ဘုရား, ကောဏာဂုံဘုရား, ကဿပဘုရားတို့ထံ ဗျာဒိတ်ခံ

သိခီ, ဝေဿဘူ ဘုရားနှစ်ဆူ ပွင့်တော်မူရာ မဏ္ဍကမ္ဘာကြီး ပျက်စီးပြီးနောက် နှစ်ဆယ့်ကိုးကမ္ဘာလုံးလုံး ဘုရားသုည်းခဲ့၍ ယခု တည်နေရာ ဘဒ္ဒကမ္ဘာကြီး ပေါ်လာလေသည်။ ဤကမ္ဘာ တွင် ပွင့်တော်မူခဲ့သော ကကုသန်ဘုရားထံတော်၌ ငါတို့ ဘုရား အလောင်းတော်သည် ခေမ မင်းဖြစ်၍ ခေမ မင်းအဖြစ်မှ သည် ရဟန်းပြုကာ သာသနာ့ဝန် ထမ်းဆောင်၍ ဗျာဒိတ်ခံယူတော် မူခဲ့လေသည်။ကောဏာဂုံဘုရား လက်ထက်တွင်လည်း ပဗ္ဗတမင်း

ဖြစ်၍ အလှူကြီးပေး ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ဗျာဒိတ်ခံယူပြီး ရဟန်းပြုတော်မူခဲ့လေသည်။ ကဿပဘုရားမြတ်စွာလက်ထက်တွင် ဇောတိပါလ ပဏ္ဍာဒုလုလင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ၎င်းနောက် ကဿပဘုရားထံရောက်၍ ရဟန်းပြုပြီး သာသနာ့ဝန် အားသွန်ကြိုးပမ်းရာ နောင်သောအခါ နွယ်တော်ဂေါတမအမည်ဖြင့် ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၍ ဗျာဒိတ်ခံယူတော်မူခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ နှစ်ကျိပ်လေးဆူသော ဘုရားသဗ္ဗညုတ္တိုဏံ ဗျာဒိတ်ခံရသောဘဝတို့ကို ရှေးပညာရှိတို့သည်—

> ခြသေ့တပါး နဂါးနှစ်ဦး ဘီးလူးတခါ ဣန္ဒာတဖြစ် လူဇစ် ဆယ့်ကိုး မင်းမျိုးအဋ္ဌ ဗြဟ္မဏသတ် စက္ကဝတ်ဒွေး သဒ္ဒေး ကေမာဏဝသုံး နှလုံးသမမဲ့ ရသေ့ပဉ္စ သမဏနော အရောရောဖြင့် ရှင်စောမြတ်စွာ တို့ဆရာလျှင် ကမ္ဘာသိန်းနေ သခ်ျိုလေးထပ် ဆယ့်နှစ်ကပ်တွင် သဗ္ဗညုတ ဗုဒ္ဓတံဆိပ် ငါးမာရ်နှိပ်သား နှစ်ကျိပ်လေးပါး ရှင်တော်များဌာ ဝပ်တွားကျိုးနွံ ဗျာဒိတ်ခံ၍ သယမ္ဘူစစ် ကိုယ်တော်ဖြစ်သည် သုံးခေတ်မကိုဋ္ဌ သျှောင်ပန်းတည်း။

ဟူ၍ စပ်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။

ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခြင်း

ယင်းသို့ နှစ်ဆယ့်လေး အသခ်ျေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ကာလပတ်လုံး ပါရမီဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးဘဝတွင် ကပိလဝတ်ပြည် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ မယ်တော်မာယာ ဝမ်းကြာ

တိုက်ဦး စဲပိုက်သန္တေ နေတော်မှူ၍ ဘိုးတော် အဥ္ဇနမင်းကြီး ဖြိုကြွင်း သက္ကရာဇ် ၆၁ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် သောကြာနေ့တွင် နေ့လည်မွန်းတည့် အချိန်တွင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့လေသည်။ သက်တော် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်တွင် ဒေဝဒဟပြည် သုပ္ပဗုဒ္ဓမင်းနှင့် အမိတ္တာဒေဝီတို့၏ သမီးကညာ ယသောဓရာနှင့် လက်ထပ်၍ ဘိသိက်သွန်းလောင်း မင်းအဖြစ်သို့ရောက်ကာ ပြာသာဒ်သုံးဆောင်၌ မင်းစည်းစိမ်ကို ခံစားစဉ် မဟာသက္ကရာဇ် ၉၇ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ ဥယျာဉ်တော်ထွက်စဉ် နိမိတ်ကြီး လေးပါးမြင်၍ မဂဓတိုင်း ဥရုဝေလတောသို့ထွက်ကြွ၍ တောထွက် ရဟန်းပြု ဘုရားဖြစ်ရန် အားထုတ်ကျင့်ကြံတော်မူရာ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ဥရုဝေလတောအနီး ဗောဓိမဏ္ဍိုင် မြေဦးကိုင်၌ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခဲ့လေသည်။ ဖော်ပြပါအကြောင်းရပ်များကို မဟာဝံသ၌ အောက်ပါဂါထာပေါင်း ရှစ်ဂါထာဖြင့် ရေးတင်တော်မူခဲ့လေသည်။

၁။ ဒီပင်္ကရံ ဟိ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ပဿိတ္ဝာန ဇိနော ပုရာ။
လောကံ ဒုက္ခာ ပမောစေတုံ၊ ဗောဓာယ ပဏိဓိံ အကာ။

၂။ တတော တဉ္ဉေဝ သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ကောဏ္ဍညော မဂလ မုနိ ။
သုမနံ ရေဝတံ ဗုဒ္ဓံ၊ သောဘိတဉ္စ မဟာမုနိံ ။

၃။ အနောမဒဿိံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ပဒုမံ နာရဒံ ဇိနံ။
ပဒုမုတ္တရ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သုမေဓဉ္စ တထာဂတံ။

၄။ သုဇာတံ ပိယဒဿိံ စ၊ အတ္ထဒဿိဉ္စ နာယကံ။
ဓမ္မဒဿိဉ္စ သိဒ္ဓတ္ထံ၊ တိဿံ ဖုဿံ ဇိနံ တထာ။

၅။ ဝိပဿိံ သိခိံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သမ္ဗုယံ ဝေဿဘုံ ဝိဘုံ။
ကကုသန္ဓဉ္စ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ကောဏာဂမနမေဝစ။

၆။ ကဿပံ သုဂတဉ္စေမေ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေ စတုဝီသတိ။
အာရာဓေတ္ဝာ မဟာဝီရော၊ တေဟိ ဗောဓာယ ဗျာကတော။

၇။ ပူရေတ္ဝာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊ ပတ္တာ သမ္ဗောဓိ မုတ္တမံ။
ဥတ္တမော ဂေါတမော ဗုဒ္ဓေါ၊ သတ္ထော ဒုက္ခာ ပမောစယိ။

၈။ မဂဓေသုရွေဝလာယံ၊ ဗောဓိမူလေ မဟာမုနိ။
ဝိသာခပုဏ္ဏမာယံ သော၊ ပတ္တော သမ္ဗောဓိ မုတ္တမံ။

သတ္တသတ္တာဟ စံတော်မူခြင်း

ဘုရား ဖြစ်တော်မူပြီးနောက်.... (၁) ပလ္လင်္ကသတ္တာဟ (၇-ရက်ပတ်လုံး ပလ္လင်ပေါ်၌ တင်ပျဉ်ထိုင်တော်မူ ဤသတ္တ

၁။ မဟာဗံသ၊ ၁။ ၅၊ ၆၊ ၇၊ ၈၊ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂။ (ပါဠိ မကျွမ်းကျင်သူများ ဂါထာများကို ကျော်ဖတ်သွားပါ။ ပါဠိဘာသာ ကျွမ်းကျင်, ပါဠိဝါသနာရှင်များအတွက် ဖော်ပြပါသည်၊

လောကကို ရှုစားသီတင်းသုံးတော်မူသည်။) (၂) အနိမိတ္တ သတ္တာဟ (မမှိတ်သောမျက်စိဖြင့် ၇-ရက်ပတ်လုံး သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ရရာ ပလ္လင်တော် ကြည့်တော်မူသည်။) (၃) ရတနစင်္ကမ သတ္တာဟ (ဗောဓိပင်အနီး ၇-ရက်ပတ်လုံး စင်္ကြံကြွတော်မူ သည်။) (၄) ရတနဃရသတ္တာဟ (ရတနဃရ ရွှေအိမ်၌ အဘိဓမ္မ ၇-ကျမ်း၊ ၇-ရက်ပတ်လုံး သုံးသပ်တော်မူသည်။) (၅) အဇပါလ သတ္တာဟ (အဇပါလ ညောင်ပင်ရင်း၌ ၇-ရက် ပတ်လုံး ဝိမုတ္တိချမ်းသာ ခံစားတော်မူသည်။ (၆) မုစလိန္ဒ သတ္တာဟ (မုစလိန္ဒာရေအိုင်အနီး ကျည်းပင်ရင်း၌ ၇-ရက် သီတင်းသုံးတော်မူသည်။) (၇) ရာဇာယတန သတ္တာဟ (လင်း လွန်းပင်ရင်း၌ ၇-ရက်ပတ်လုံး သီတင်းသုံး ဖလသမဝါပတ် ဝင်စားတော်မူသည်။ အို....စာတော်ဖတ်၊ အသင်စာတော်ဖတ် သည် သတ္တာဟ ၇-ပါး မှတ်သားမိလေအောင် အောက်ပါ သတ္တဌာန ဘုရားရှိခိုးကို ကျက်မှတ်၍ ရွတ်ဆို ရှိခိုးရာ၏။

ပဌမံ ဗောဓိပလ္လင်္ကံ၊ ဒုတိယဉ္စ အနိမိသံ။
တတိယံ စင်္ကမဉ္စေဝ၊ စတုတ္ထံ ဂုတနာဃရံ။

ပဉ္စမံ အဇပါလဉ္စ၊ မုစလိန္ဒဉ္စ ဆဋ္ဌမံ။
သတ္တမံ ရာဇာယတနံ၊ သတ္တဋ္ဌာနံ အဟံ နမေ။ [၁]

၁။ (ပါဠိဋီကာပေါ်သနားနှင့်မျှား အတွက် ဖော်ပြသည်။ ကျမ်း လေးမည်စိုး၍ အနက်မပေးလိုက်ပါ။)

ဗာရာဏသီ မိဂဒါဝုန်တော ဝါဆို ရဟန္တာ ၄-ကျိပ် ပေါ်ပေါက်စေတော်မူခြင်း

တရားမဟောရန် အကြံတော်ဖြစ်သည်ကို သဟမွတိ ဗြဟ္မာ မင်းကြီး သိရှိ၍ တရားဟောရန်တောင်းပန်သဖြင့် တရားဟော မည်ဟု ဝန်ခံတော်မူပြီး ဗာရာဏသီပြည်သို့ ကြွတော်မူ၍ မိဂဒါ ဝုန်တော၌ ပဉ္စဝဂ္ဂိရသေ့ငါးဦးကိုအား ဓမ္မစကြာတရားဟော တော်မူသည်။ နောက်တွင် အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်ကို ဟော တော်မူသည်။ အားလုံး ရဟန္တာ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းနောက် သဒ္ဒေးသား ယသလုလင် ရဟန်းပြု ရဟန္တာဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် ဗာရာဏသီပြည် သဒ္ဒေး သူကြွယ်ကြီးများ၏ သားများ ဖြစ်ကြသော ဝိမလလုလင်, သုဗာဟုလုလင်, ပုဏ္ဏဇိလုလင်, ၎ဝမ္မတိလုလင်တို့ ရဟန်းပြုကြရာ ရဟန္တာ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်း နောက် အရှင်ယသ၏ ကုသိုလ်ပြုဖက် သဒ္ဒေးသား မိတ်ဆွေ အမျိုးသား ငါးဆယ်တို့ ရဟန်းပြု ရဟန္တာ ဖြစ်ကြလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘုရားမြတ်စွာ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဝါဆို၍ သီဘင်း သုံး စဉ်အဘွင်း ပဉ္စဝဂ္ဂိ ၅+အရှင်ယသ ၁+အရှင်ဝိမလ, အရှင်သုဗာ ဟု, အရှင်ပုဏ္ဏဇိ, အရှင် ၎ဝမ္မတိ ၄+သဒ္ဒေးသားအမျိုးသား ၅၀=စုံစုပေါင်း ရဟန္တာ အရှင်မြတ် ၆၀-ပေါ်ပေါက်အောင်

ဘုရားမြတ်စွာ အသာဓာရဏ မဟာကရုဏာတော်ဖြင့် ပြုတော်မူခဲ့လေသည်။

သတ္တာဟာနိ တဟံ သတ္တာ၊ သော ဝိမုတ္တိ သုခံ ပရံ။
ဝိန္ဒန္တိ မဓုရတ္တဉ္စ၊ ဒဿယန္တော ဝသီ ဝသီ။

တတော ဗာရာဏသိံ ဂန္ဒွာ၊ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တယိ။
တတ္ထ ဝဿံ ဝသန္တော၀၊ သင်္ဃံ အရဟာတံ အကာ။

သာသနာပြု စေလှတ်တော်မူခြင်း

ဘုရားမြတ်စွာသည် မိဂဒါဝုန်၌ ပဌမဝါကပ်တော်မူ၍ ဝါကျွတ်သောအခါ ၆-ကျိပ်သောရဟန်းတော်များကို ခေါ်တော်မူ၍ "ချစ်သားရဟန်းများတို့.... ငါကား လူနတ်တို့၌ဖြစ်သော တဏှာရာဂကျော့ကွင်းမှ လွတ်ကင်းတော်မူခဲ့လေပြီ။ သင် ချစ်သားများလည်း လူနတ်တို့၌ဖြစ်သော တဏှာရာဂ ကျော့ကွင်းမှ လွတ်ကင်းခဲ့ကြလေပြီ" ဟု စကားချီတော်မူကာ "သင်တို့ ထိုထို ဌါဌါ လှည့်လည်ကြခြေ။ အစ, အလယ်, အဆုံး ၃-ပါးလုံး အပြစ်ကင်းလွတ် ဝဋ်မှထွက်ကြောင်း ကောင်းမြတ် အနက် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံသော တရားတော်များကို ဟောကြားကြခြေ။

၁။ မဟာဝံသ၊ ။ ၁၃။ ၁၄။ (ပါဠိစာပေဝါသနာရှင်များ အတွက် ဖော်ပြသည်)။

ကိလေသာမြို့ နည်းပါး၍ ပညာမျက်စိ အားကောင်းသော သတ္တဝါများ ရှိကြပေသည်။ ထိုသတ္တဝါများသည် တရားမနာရသည့်အတွက် ရသင့်ရထိုက်သောတရားမှ ယုတ်လျော့နေကြသည်၊ တရားသိလွယ်သူတွေ ရှိကြလိမ့်မည်'' ဟု မိန့်တော်မူ၍ သာသနာပြု စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။

ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိညီနောင်မင်းသားတို့ ချဲ့ချွတ်ခြင်း

ထင်းနောက် ဘုရားမြတ်စွာသည် ဥရုဝေလ တောသို့အကြွ လမ်းခရီးအကြားတွင် သာဝတ္ထိပြည့်ရှင် ဘုရင်ကောသလ မင်းကြီး၏ အဘတူ အမိကဲ့သားဖြစ်ကြသော ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိညီနောင် မင်းသား ၃-ကိုပ်တို့ကို ချဲ့ချွတ် ရဟန္တာ ဖြစ်စေတော် မူခဲ့လေသည်။

တေ မမ္မဒေသနတ္ထာယ၊ ဝိသဇ္ဇေတ္ဝာန ဘိက္ခဝေါ။
ဝိနေတ္ဝာန တတော တိံသ၊ သဟာယေ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယေ။ [၁]

ရဿေညီနောင် ရှင်တဆောင်ကို ချွတ်တော်မူခြင်း

ဥရုဝေလတောင် ဥရုဝေလကဿပ, နဒီကဿပ, ဂယာကဿပ-- ဟူသော ရဿေညီနောင် ၃-ဦးတို့သည် အကြီးအမှူးဆရာပြုကြကာ ဥရုဝေလကဿပ၌ တပည့်ငါးရာ, နဒီကဿပ၌ တပည့်သုံးရာ, ဂယာကဿပ၌ တပည့်နှစ်ရာ အသီးသီးရှိကြ၍ မြစ်ကွေ့

၁၊ မဟာဝဂ်၊ ၁။ ၁၅။

တခုစီကိုမှီ၍ နေကြသည်။ ရေငုပ် မီးလှုံ တုံးခုန် ဇယ်ခတ် အတွ-
ကိလမထ အကျင့်အရပ်ရပ်ကို မှားယွင်းစွာ ကျင့်နေကြသဖြင့်
ဘုရားမြတ်စွာ သနားတော် မူလှသဖြင့် ဥရုဝေလတောသို့
ကြွတော်မူသည်။ ဥရုဝေလတော ဥရုဝေလကဿပ၏ ကျောင်း
သခ်ိမ်းအနီး မီးတင်းကုတ်ထဲ၌ နဂါးကြီးကို ဆုံးမနှိမ်နင်း၍
ကြည် ညို သ ဖြင့် ဥရုဝေလကဿပသည် ဘုရားမြတ်စွာအား
နေ့စဉ် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးသဖြင့် ဘုရားမြတ်စွာသည် ဥရုဝေလ
ရသေ့၏ ကျောင်းသခ်ိမ်းအနီး တခုသော တောအုပ်၌ သီတင်း
သုံးတော်မူ၍ နေ့စဉ် ဥရုဝေလကဿပ ရသေ့၏ ဆွမ်းကို
ဘဉ်းပေးတော်မူ၍ ရသေ့များ၏ ဣန္ဒြေရင့်ချိန်ကို စောင့်မျှော်
ယင်း သီတင်းသုံးတော် မူခဲ့လေသည်။ ညဥ့်အချိန်တွင် နတ်မင်း
ကြီးလေးပါးနှင့် သိကြားမင်းတို့ ခစားကာ ဝတ်ပြုလာကြလေ
ရာ ဥရုဝေလကဿပ ရသေ့ဘုရားရှင်အား ပို၍ကြည်ညို အထင်
ကြီးခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ သည်းခံ၍ သီတင်းသုံးတော်မူကာ
ပြာသိုလပြည့်နေ့သို့ ရောက်လာခဲ့လေသည်။ ယင်း ပြာသိုလပြည့်
နေ့တွင် အင်္ဂါတိုင်း, မဂဓတိုင်းမှ လူများစုပေါင်းပြီး ဥရုဝေလနေ
ရသေ့တို့အား ပူဇော်ကြမြဲဖြစ်ရာ အဖို့တ်နေ့က ပူဇော်ဖွယ်
စားသောက်ဖွယ်များ စီစဉ်ကြကုန်၏၊ ထိုအခါ ဥရုဝေလ
ကဿပမှာ "နက်ဖြန်ကာဆိုလျှင် အင်္ဂါတိုင်း, မဂဓတိုင်းမှ ဒကာ,
ဒကာမများစွာတို့လာပြီး ငါတို့ပူဇော်ကြမည်၊ အကယ်၍ ရဟန်း

ကြီး ၈၀ ခန့်တမ ရှိနေ၍ သူက တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြလိုက်လျှင် သူ့ကိုကြည်ညိုပြီး ငါတို့ကိုကြည်ညိုတော့မည်မဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ နက်ဖြန် ပြာသိုလပြည့်နေ့တွင် ရဟန်းကြီး ဆွမ်းစားမကြွလာလျှင် ကောင်းလေစွဟု လာဘမစ္ဆရိအကြံဆိုး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေသည်။

သဟာဿဇဋိလေ နာထော၊ ဝိနေတုံ ကဿပါဒိကော။
ဟေမန္တေ ဥရုဝေလာယံ၊ ဝသိ တေ ပရိပါစယံ။

ဥရုဝေလ ကဿပဿ၊ မဟာယညေ ဥပဋ္ဌိတေ။
တဿတ္တနော နာဂမနေ၊ ဣစ္ဆာစာရံ ဝိဇာနိယ။[၁]

မြောက်ကျန်းကြွ ဆွမ်းခံ အနဝတတ်အိုင် ဆွမ်းဘဉ်းပေးခြင်း

ဘုရားမြတ်စွာသည် ဥရုဝေလ ကဿပရဿေ့၏ လာဘမစ္ဆေရအကြံဆိုးကို သိတော်မူသဖြင့် ဥရုဝေလရဿေ့ထံ ဆွမ်းဘဉ်းပေးကြွတော်မမူပဲ မြောက်ကျန်းသို့ ဆွမ်းခံကြွတော်မူခဲ့လေသည်။ မြောက်ကျန်းမှဆွမ်းကို ဆောင်ယူတော်မူခဲ့ပြီး အနဝတတ်အိုင်အနီးတွင် ဆွမ်းဘဉ်းပေးတော်မူခဲ့လေသည်။

၁။ မဟာဝံသ။ ၁။ ၁၆။ ၁၇။

ဥတ္တရကုရုတော ဘိက္ခံ၊ အာဟရိတ္ဝာ ရိမဒ္ဒနော။
အနောတတ္တဒဟေ ဘုတ္ဝာ၊ သာယဏ္ဟသမယေ ပန။

သီဟိုဠ်ကျန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)

သီဟိုဠ်ကျန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)သည် သမုဒ္ဒရာအလယ်၌ လွန်စွာတင့်တယ်လှပသည့် ကျန်းဖြစ်လေသည်။ မြေအနေအထားလည်း ကောင်းမွန်၏။ ရာသီ ဥတု မအေးလွန်း မပူလွန်းပဲ အပူအအေးညီမျှရာ ရောက်ရှိသူတိုင်း သီဟိုဠ်ကျန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)၌ ပျော်ရွှင်ကြသည်။ နှစ်သက်ကြသည်။

ဒီပဝံသကျမ်း၌-

သုဒေသံ ဥတုသမ္ပန္နံ၊ သုဘိက္ခံ ရတနာကရံ။
ပဟ္ဟဋ္ဌမနုစိဏ္ဏံ၊ အရိယဂဏသေဝိတံ။
လင်္ကာဒီပဝရံ ဒိသ္ဝာ၊ သုခေတ္တံ အရိယာလယံ။[၁]

စသော ဂါထာများဖြင့် သီဟိုဠ်ကျန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ) ၏ ဂုဏ်များကို ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ ယင်းသီဟိုဠ်ကျန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ တောင်ဘက် အိန္ဒိယပင်လယ်အတွင်း၌ တည်ရှိ၏။ အလျား ၂၇၀-မိုင်, အနံ ၁၄၀-မိုင်, အကျယ်အဝန်း စတုရန်း ၂၅၃၃၂-မိုင် ရှိလေသည်။ လူနေအိမ်ခြေ

၁။ ဒီပဝံသ၊ ၁။ ၁၈၊ ၁၉။

မရှိခင်က ဘီလူးတို့၏နေရာ ဖြစ်လေသည်။ ယင်း သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)သည် ရှေးယခင်က ကုမာရောက္ကန္ဒဒီပ, ဘရိယောက္ကန္ဒဒီပ, လင်္ကာဒီပ, ဩဇာဒီပ, ဝရဒီပ, မဏ္ဍဒီပ, မဟိန္ဒဒီပ စသည့်အမည်များဖြင့်လည်း ထင်ရှားခဲ့လေသည်။

* တောပေါင်း သောင်း ထောင် တောင် အထပ် ထပ် ရပ်ရပ်လျှိုမြောင် ချောင်အစားစား ရေများစီးသွား မြစ်ချောင်းများနှင့် ထူးခြားလှစွာ ရာသီဥတု မပူ မချမ်း တင့်ဆန်းသာယာ လွန်စွာတင့်တယ် ပျော်ဖွယ် မှန်လှ ဒီပလင်္ကာ ဤဌာနကား တခါတခေါက် အရောက်လှမ်းကာ သွားသင့်ပါသည် သာယာတင့်သည့် ဌာနကို။

သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ နိုင်ငံ) သို့ ကြွတော်မူခြင်း

ဘုရားမြတ်စွာသည် အနဝတတ်အိုင်အနီး ဆွမ်းဘုဉ်းပေး တော်မူပြီး အနဝတတ်အိုင်အနီးမှာပင် သမာပတ်ဝင်စား နေ လည်သီတင်းသုံးတော်မူပြီး ဘုရားဖြစ်တော်မူ၍ ၉-လမြောက် ဖြစ်သော မဟာသင်္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ် ပြာသိုလပြည့်နေ့ ညနေ ချမ်းအချိန်တွင် ကိုယ်တော်မြတ် မရှိသည့်နောက်တွင် မိမိ သာသနာတော်မြတ်ကြီး နေအစင်း လအစင်း ရာထောင်ဝန်း

သကဲ့သို့ထွန်းလင်းတောက်ပမည်ကို မြင်တော်မူသဖြင့် သာသနာ့အာနုဏာယ် ရန်စွယ်မျှားကို ကြိုတင်ကာကွယ် သုတ်သင်တော်မူရန် ကြွရောက်တော်မူခဲ့လေသည်။

ဗောဓိတော နဝမေ မာသေ၊ ဖုဿပုဏ္ဏမိယံ ဇိနော။
လုင်္ကဒီပံ ဝိသောဓေတုံ၊ လင်္ကာဒီပ မုပါဂမိ။

သာသနုဇ္ဇောတနံ ဌာနံ၊ လင်္ကာဉာတာ ဇိနေန ဟိ။
ယက္ခပုဏ္ဏာယ လင်္ကာယ၊ ယက္ခာ နိဗ္ဗာသိ ယာဝတိ စ ။[၁]

ဘီလူး အစည်းအဝေးကြီး

ထိုအချိန်တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ) အလယ် မဟာဝေလိဂင်္ဂါ (မဟာဝေလိမြစ်) မြစ်ကမ်းအနီး အလျားသုံးယူဇနာ, အနံတစ်ယူဇနာကျယ်ဝန်းပြီး အလွန်လျှင် ပျော်မွေ့ဖွယ်ကောင်းသော အမျှားအားဖြင့် ကုဋေပေါင်းတွေ့ရှိပြီး အခြားအပြိုင်အဆိုင် ဖူးပွင့်ပြီး ကျက်သရေရှိနေသော နာဂဥယျာဉ် (ကုံကော်ဥယျာဉ်)ကြီး၌ သီဟိုဠ်ကျွန်းရှိ ဘီးလူးအားလုံး အစည်းအဝေးပွဲကြီး ကျင်းပပြုလုပ်နေကြသည်။ ထိုအခိုက်အခါတွင် ဘုရားမြတ်စွာသည် ထို နာဂဥယျာဉ် (ကုံကော်ဥယျာဉ်) ကြီး ဘီလူး အစည်းအဝေး အလယ် ဘီလူးများ၏ အထက်ကောင်းကင်၌ "ညိုဝါနီဖြူ ရောင်မောင်းဟူ ခြောက်ဆူ

၁။ မဟာဝံသ၊ ၁။ ၂၀၊ ၅၁။

ပြီးပြီးပြောက်'' ဟူသော ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့ကို, ကွန့်မြူးစေတော်မူလျက် ရပ်တည်တော်မူလေသည်။

ဘီလူးတွေကြောက်လန့်အောင် ပြုတော်မူပြီ

ဘုရားမြတ်စွာ ဘီလူးမျှားနှင့်တကွ သတ္တဝါအားလုံးကို ရာဟုလာ သားပမာ လွန်စွာသနားတော်မူလှသဖြင့် ရှေးဦးစွာ မာန်ကျိုးနှိမ်စေရန်လိုသည်ဟု သိတော်မူသဖြင့် ယခု မဟိယင်္ဂနာ စေတီကြီး တည်ရှိရာအရပ်၌ မိုးသည်းရွာချစေခြင်း, လျှပ်စီးမျှား လင်းလက်စေခြင်း, လေကြမ်းကြီး တိုက်စေခြင်း, အမိုက်တိုက် အမိုက်မှောင်ကို ဖြစ်စေခြင်း, စသည်ဖြင့် ဘီလူးတို့ကို ကြောက်စေတော် မူခဲ့လေသည်။

၁။ ဉာတော၀ လင်္ကာမဏ္ဍမှိ၊ ဂင်္ဂါတီရေ မနောရမေ။
တိယောဇနာယတေ ရမ္မေ၊ ကေယောဇနဝိတ္ထတေ။

မဟာနာဂ၀နုယျာနေ၊ ယက္ခသင်္ဂါမဘူမိယာ။
လင်္ကာဒီပဋ္ဌ ယက္ခာနံ၊ မဟာယက္ခသမာဂမော။

ဥပါဂတော တံ သုဂတော၊ မဟာယက္ခသမာဂမံ။
သမာဂမသ္မ မဏ္ဍမှိ၊ တတ္ထ တေသံ သိရောပရိ။

မဟာဝံသ၊ ၁။ ၂၁၊ ၂၂၊ ၂၃။

၂။ မဟိယင်္ဂနာစေတီတည်ရာ အရပ်သည် ကန္ဒီမြို့မှ ၄၄-မိုင် ၀ေးသည်။

ထိုအခါ ဘီလူးမျိုး ဆက်လက် မစည်းဝေးတော့ပဲ အလွန်လျှင် ကြောက်လန့်ခြင်းဖြစ်ကာ ငိုယိုဟစ်အော်ကြသည်။ သည်တခါတော့ ခက်ကပြီ ဘယ်သူမျှလည်း မတတ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်ပါလိမ့်, နတ်လေလော့, သိကြားလေလော့ အာကျွန်ုပ်တို့အား ဘေးအန္တရာယ် တစုံတရာ ပြုတော်မမူပါနှင့်၊ အသက်ချမ်းသာ ပေးတော်မူပါ ကယ်တော်မူပါ စသည်ဖြင့် ပြောဆိုလျှောက်ထားကြလေကုန်၏။

ဆင်းရဲကင်းပ ချမ်းသာရအောင်ပြုမည် စသည်ဖြင့် ဘုရားမြတ်စွာ မိန့်ကြားခြင်း

ထိုအခါ ဘုရားမြတ်စွာ အလွန်ပင်လျှင် ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်နေကြသော ဘီလူးတို့ကို အို ဘီလူးအပေါင်းတို့....ငါဘုရားသည် သင်တို့အား ဆင်းရဲဒုက္ခ အဝဝကို ပယ်ရှားပြီး ချမ်းသာသုခနှင့်ပြည့်စုံအောင် ပြုတော်မူမည်။ သင်တို့တတွေ ညီညီနှင့် ငါဘုရားထိုင်ဖို့ရာ နေရာပေးကြပါဟု မိန့်ကြားတော်မူလေရာ ဘီလူးများက- အို အရှင်ဘုရား....တပည့်တော်များ အရှင်ဘုရားအတွက် နေရာပေးပါမည်။ တပည့်တော်များ သီဟိုဠ်တကျွန်းလုံး

၁။ မဟိယင်္ဂဏတူပသံ၊ ဠာနေ ဝေဟာယသံ ဇိနော။
ဝုဋ္ဌဝါတန္ဓကာရေဟိ၊ တေသံ သံဝေဇနံ အကာ။
တေ ဘယဋ္ဌာဘယံ ယက္ခာ၊ အယာစုံ အာဘယံ ဇိနံ။
မဟာဝံသ။ ၁။ ၂၄၊ ၂၅။

ချမ်းသာ ပေးတော်မူပါ, ဘေးမဲ့ ပေးတော်မူပါဟု လျှောက်ထားကြလေသည်။

ဘုရားမြတ်စွာတရားဟောခြင်း, ကုဋေများစွာ ကျွတ်တန်းဝင်ကြခြင်း

ဘုရားမြတ်စွာသည် အလွန်သနားတော်မူသဖြင့် ဘီလူးများသန္ဓာန်၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော ကြောက်လန့်ခြင်း, မိုးရွာချစေသဖြင့် ဖြစ်သော အလွန်ချမ်းအေးခြင်းနှင့် အမိုက်တိုက် အမိုက်မှောင်များကို ပယ်ရှားတော်မူကာ အရောင်အလင်းများ ဖြစ်စေတော်မူပြီး စမ္မခဏ်အခင်းတော်ကို ဖြန့်ခင်းစေ၍ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ် ကွန့်မြူးစေလျက် သပ္ပါယ်ရှင်ပြုံး သီတင်းသုံးထိုင်နေတော်မူလေသည်။ သီဟိုဠ်တကျွန်းလုံးရှိ ဘီလူးအားလုံးတို့သည် လက်အုပ်ချိမိုး ရှိခိုးကာ ထိုင်နေကြလေကုန်၏။ သီဟိုဠ်ကျွန်းစောင့် နတ်များနှင့် စကြဝဠာများစွာမှ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း တရားနာရန် ညီညာတသွေး စည်းဝေးရောက်ရှိလာကြလေကုန်၏၊ ဘုရားမြတ်စွာသည် စည်းဝေး ရောက်လာကြသော ဘီလူးများ နတ်ဗြဟ္မာတို့အား သင့်လျော်သော တရားဒေသနာတော်ကို သစ္စာလေးပါး တရားပြ၍ ဟောတော်မူရာ

၁။ မဟာဝံသ၊ ၁။ ၂၅၊ ၂၆၊ ၂၇။

ကုဋ္ဌေကုဋ္ဌာ များစ္စာသော သတ္တဝါတို့ သောတာပတ္တိဖိုလ်, သကဒါဂါမိဖိုလ်, အနာဂါမိဖိုလ်တည် တရားထူး ရကြလေသည်။ သရဏကုံသုံးပါး, ငါးပါးသီလ, ရှစ်ပါးသီလ စသော သီလတို့၌ တည်သော သတ္တဝါတို့မှာ ဤရွေ့ဤမျှ ရှိ၏ဟု ဂဏန်းထိုး၍ မပြနိုင်အောင် မြားမြောင်လှကုန်၏။

နေကေသံ ပါဏကောဋ္ဌိနံ၊ ဓမ္မာဘိသမယော အဟု။
သရဏေသု စ သီလေသု၊ ဌိတာ အာသုံ အသင်္ချိယာ။[၁]

သုမနနတ်မင်း သောတာပန်တည်

သီဟိုဠ်ကျွန်း သုမနတောင်နေ သုမန နတ်သားသည်လည်း ဘုရားမြတ်စွာ ကြွလာကြောင်းသိသဖြင့် လာရောက်တရားနာရာ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ ပယ်ခွာပြီး သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေသည်။ ယင်းသို့ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်သဖြင့် ကိုးကွယ်ပူဇော်ဖွယ်ရာ ကင်းရှင်းမနေနိုင်သဖြင့် ဘုရားရှင်ထံ ထာဝစဉ် ကိုးကွယ်ဖို့ရာကို တောင်းပန်လျှောက်ထားလေသည်။[၂]

၁။ မဟာဝံသ၊ ၁။ ၃၂။

၂။ သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တာ၊ သေလေ သုမနကူဋကေ။
မဟာသုမန ဒေဝိန္ဒော၊ ပုဗ္ဗိယံ ယာစိ ပုဗ္ဗိယံ။
မဟာဝံသ၊ ၁။ ၃၃။

ဆံတော်တဆုပ် ချီးမြှင့်တော်မူခြင်း

ဘုရားမြတ်စွာသည် သောတာပန် သုမနနတ်မင်း၏ ဝပ်စင်းခယ လျှောက်ထား တောင်းပန်ချက်ကိုနှစ်သက်ကြည်ဖြူ၊ လင်္ကာတော်မှကာ ဦးခေါင်းတော်ကို နှုံးညှံ့ပျော့ပျောင်းသော လက်တော်ဖြင့်သုံးသပ်၍ ဆံတော်တဆုပ်ကို သီဟိုဠ်ကျွန်းဌ ကိုယ်တော် သာသနာတည်သမျှကာလပတ်လုံး လူနတ်ဗြဟ္မာ စသော သတ္တဝါအရပ်ရပ်တို့ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ပူဇော်ရန် ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့လေသည်။

သိရုံ ပရာမသိတ္ဘာန၊ နိလာမလသိရောရူဟော။
ပါဏိမတ္တော အဒါကေသေ၊ တသ္သ ပါဏဟိတော ဇိနော။[၁]

စေတီတည်ထား ကိုးကွယ်ခြင်း

သုမနနတ်မင်းသည် ဘုရားဇီနော် ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူအပ်သော ဆံတော်များကို ရွှေကလပ်ဖြင့်ခံယူတော်မူ၍ ဘုရားမြတ်စွာ သပွါယ်ရှင်ပြုံး သီတင်းသုံးထိုင်နေတော်မူရာ အရပ်၌ ရတနာဖြင့်မြီးသော ဌာပနာတိုက်၌ ဌာပနာစေကာ ဌာပနာတိုက်ကို ကွန္ဒနီလာ ကျောက်များဖြင့် ပိတ်စေ၍ ဉာဏ်တော်

၁။ မဟာဝံသ၊ ၁။ ၃၄။

ခုနစ်တောင် အမြင့်ဆောင်သော စေတီတော်ကို တည်ထား ကိုးကွယ်ပူဇော်ခဲ့လေသည်။

ဘုရားမြတ်စွာ လည်ပင်းရိုးတော်ခေတ် ကိန်းဝပ်ပြီ

ဘုရားမြတ်စွာသည် အညာသိကောဏ်ကွက်အစ သုဘဒ္ဒအဆုံး ရှိသော ဝေနေယျသတ္တဝါ နှစ်ဆယ့်လေး အသင်္ချေ ကုဋေ တသိန်း တွက်ကိန်းများလှ အနန္တတို့ကို ချွေချွတ်တော်မူခဲ့ပြီး သက်တော် ၈၀၊ ဝါတော် ၄၅ ဝါရှိရာ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့် အင်္ဂါနေ့တွင် ကုသိနာရုံပြည် မလ္လာမင်း တို့၏ ညယျာဉ်တော်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုနှစ် ကဆုန်လဆုတ် ၁၅-ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် တေဇောဓာတ် လောင်တော်မူခဲ့လေသည်။

ထိုစဉ်က ပညာတေဒဂိ် လက်ယာတော်ရံ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တပည့် ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သရဘူ မထေရ်သည် တေဇောဓာတ် လောင်စဉ် စန္ဒကူးထင်းပုံအတွင်းမှ တန်ခိုးဖြင့်

၁။ သော တံ သုဝဏ္ဏစေ္စာဋ္ဌ-ဝရေနာဒါယ သဏ္ဌုနော။
နိသိန္နဒ္ဒာနရစိတေ၊ နာနာရတနသဉ္ဆယေ။
သမ္မတော သတ္ထာရတနေ၊ တေ ဌပေတွာ သိရောရုဟော။
သော ဇုန္ဒနိလာ ထူပေန၊ ဝိဒဟေသိ နမဿိစ။
မဟာဝံသ။ ၁။ ၃၅။ ၃၆။

ပင့်ဆောင်၍ ရဟန်းပေါင်းများစွာ ခြံရံ၍ အထက်ဖော်ပြပါ သီဟိုဠ်ကျွန်း နာဂဒ္ဝီပရှိ စေတီတော်သို့ ကောင်းကင်မှ ကြွလာတော်မူကာ ဌာပနာတော်မူခဲ့လေသည်။ စေတီတော်ကိုလည်း အဆီခဲအဆင်းရှိ တလင်းလင်း တင့်တယ်သော ကျောက်များဖြင့် တဆယ့်နှစ်တောင် ဉာဏ်တော် မြင့်အောင် ထပ်မံပြုပြင်တော် မူခဲ့လေသည်။

ပရိနိဗ္ဗုတမ့ို သမ္မုဒ္ဓေ၊ စိဘကတောဝ ဣဒ္ဓိယာ။
အာဒါယ ဇိနဂိဝဋ္ဌိ်၊ ထေရော သရဘုနာမကော။

ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊ သိဿော အာနိယ စေတိယေ။
တသ္မိံ ယေဝ ဌပေတ္ဝာ၊ ဘိက္ခူဟိ ပရိဝါရိတော။
ဆာဒါပေတ္ဝာ မေဒဝဏ္ဏ-ပါသာဏေဟိ မဟိဒ္ဓိကော။
ထူပံ ဒ္ဝါဒသဟတ္ထုစ္စံ၊ ကာရာပေတ္ဝာန ပဏ္ဍိတော။

အဆက်ဆက်မွမ်းမံ ကိုးကွယ်ခြင်း

သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၃၆(၂၃၇)-၂၇၇-တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့၌ နန်းတက်၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းကို အုပ်စိုးမင်းပြုသော ဒေဝါနံ ပိယတိဿမင်း၏ညီ ဥဒ္ဓစူဠာဘယသည် စေတီတော်မြတ်၏ ထူးခြားပုံကို သိရှိ ကြည်ညိုသဖြင့် အတောင် သုံးဆယ်အမြင့်ဆောင်အောင် တိုးခဲ့တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့လေသည်။

၁။ မဟာဝံသ၊ ၁။ ၃၇၊ ၃၈၊ ၃၉။

တဖန်သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာပြိုဠ်ပင် သာသနာသက္ကရာဇ် ၃၀၃-၄၀၇-တွင် နန်းတက်၍ သီဟိုဠ်တကျွန်းလုံးကို အုပ်စိုးတော်မူခဲ့သော မဟာဧတိတော် ဒါယကာ, မရိစဝဋ္ဌိ ဧတိတော်ကြီးများ စသည်တို့၏ ဒါယကာဖြစ်သော ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးသည် ယင်းဧတိကိုဠ်၍ အတောင်ရှစ်ဆယ် တိုးခဲ့၍ တည်ထားကိုးကွယ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ယင်းဧတိတော်ကြီးကား ဘုရားမြတ်စွာသီတင်းသုံး ထိုင်တော်မူရာ ပူဇော်ထိုက်သော ဇမ္ဗူမျိုး ညာဉ်ဧမြထိပ်ခေါင်တင်၌ တည်ထားသော ဧတိဖြစ်ရကား မဟိယင်္ဂဏဧတိဟူ၍ သုံးလောကတလွှားတွင် လွန်စွာ ထင်ရှားပါပေသည်။ ၁

သီဟိုဠ်ကျွန်း ပထမဆုံးဧတ

ဤမဟိယင်္ဂဏ ဧတိတော်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ပဌမဆုံးဧတိတော်ဖြစ်လေသည်။ ဓာတ်တော်မွေတော်နှင့် ဗောဓိပင်, ဘုရားဟောကျမ်းစာ ဒေသနာ, သာသနာပြုရဟန်းတော်များ ရောက်သည်ကို သာသနာရောက်သည်ဟုဆိုရာ သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ)၌ ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာစတင်ရောက်သည်မှာ ဘုရားဖြစ်၍ ၉-လ အကြာတွင် ဖြစ်လေသည်။ မြန်မာပြည်၌ ရှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး၌ ကိန်းဝပ်တော်မူသည့် ဆံတော်များမှာ ဘုရားဖြစ်၍ ၃-လနှင့် ၅-ရက်အကြာတွင် ဦးစွာရောက်ရှိတော်

၁။ အသီတိဟတ္ထိ ကာရေသိ၊ တဿ ကဠုကစေတိယံ။
မဟိယင်္ဂဏထူပေါ်ယ၊ မေသော ဒေံ ပတိဋ္ဌိတော။
မဟာဝံသ၊ ၁။ ၄၂။

မူခဲ့လေသည်။ ယင်း မဟိယင်္ဂဏ စေတီတော်ကြီးမှာ နောက်ထပ် အမျှားစုပေါင်း ပြင်ဆင်ထားပြန်ရာ ကြည့်ညိုစဖွယ် လှုန်စ္ဉာ သပ္ပါယ်သည့် စေတီတော်ကြီးဖြစ်လေသည်။ သီဟိုဠ်တို့က ယင်း စေတီတော်ကြီးကို-

လံကာယ ယတ္ထ ပဌမံ ဘဂဝါနိသင်္ခ၊
ယက္ခေ ဒမေသိ ကတ မိဒ္ဓိ ဗလေန သဒ္ဓိံ ။
ဂိဝါယ ဓာတု နိဟိတံ စတုဝါရဗဒ္ဓံ၊
ဝန္ဒာမိ သာဓု မဟိယင်္ဂဏထူပရာဇံ။

ဟူသော ဂဒါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်ကြကုန်၏။

ဂါထာနက်။ လံကာယ=လင်္ကာခေါ်ဆို ကျွန်းသီဟိုဠ်၌။ ဝါ= သီရိလင်္ကာ သညာတင့်ရန်း သီဟိုဠ်ကျွန်း၌။ ယတ္ထ=ယင်း ပူဇော် ဖွယ်မြေမြတ်မဟာ၌။ ပဌမံ=ရှေးဦးစွာ။ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရား သည်။ နိသင်္ခ=သပ္ပါယ်ရှင်ပြုံး သီတင်းသုံး ထိုင်နေတော်မူ၍။ ကတမိဒ္ဓိဗလေန = ကိုယ်တော်မြတ် ပြုအပ် ဖန်ဆင်းအပ်သော တန်ခိုးတော် စွမ်းအင်နှင့်။ သဒ္ဓိံ =အတူတကွ။ ယက္ခေ=ဘီလူး တို့ကို။ ဒမေသိ= အနုအကြမ်းအဆန်းတကြယ် သွယ်သွယ်ဝဝ နည်းနာနယဖြင့် ဆုံးမတော်မူခဲ့လေပြီ။ ဂိဝါယ နိဟိတံ= ဘုရား ဘုန်းစည် လည်ရိုးဓာတ်တော်မြတ်လည်း ဌာပနာရာ ဖြစ်တော် မူပါသော။ စတုဝါရဗဒ္ဓံ=လေးကြိမ်တိုင် ဖွဲ့အပ် တည်ထားအပ် သော။ မဟိယင်္ဂဏထူပရာဇံ = ကြီးကျယ်မြင့်မား မဟိယင်္ဂဏ စေတီတော်ဘုရားကို။ သာဓု=ကောင်းမွန် ရှိသေစွာ။ အဟံ= အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒာမိ=ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

သီဟိုဠ်ကျွန်း သုံးကြိမ်လှည့်ကြွ မေတ္တာသုတ် ပရိတ်ရွတ်

ဘုရားမြတ်စွာသည် ပဌမအကြိမ် သီဟိုဠ်ကျွန်း ကြွတော်မူ စဉ်က သီဟိုဠ်ကျွန်းဌ ဘီလူးတို့ကို ဆုံးမတော်မူပြီး နောင်သော အခါ အရှင်မဟိန္ဒ - အစရှိသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ သာသနာပြုတော်မူလျှင် ပိုမို၍အောင်မြင်မှုရရှိရန် ရည်သန်တော် မူကာ ဘီလူးများလည်း ကိုယ်တော်မြတ်၏ တရားတော်ကို ကြား နာရသဖြင့် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာကြသည်ကို သိ တော်မူ၍ ဘီလူးများ တော်ရာရှောင်ရှား နေထိုင်၍ ဤသီဟိုဠ် ကျွန်းဌ လူနေအိမ်ခြေဖြစ်သောအခါ ဘီလူးဘေးမှကင်းဝေးရန် အစောင့်အရှောက် အရံအတားပြုသည့် အနေအားဖြင့် သီဟိုဠ် ကျွန်းကို သုံးကြိမ်လက်ယာရစ် လှည့်လည်တော်မူ၍ မေတ္တာသုတ် ပရိတ်တော်ကိုလည်း ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။

ဥတ္တာန ဗုဒ္ဓေါ သုခိတော အမာနုသော၊
ဌတ္တာန မေတ္တံ ပရိတ္တံ ဘဏိ ဇိနော။
ကတ္တာန ဒီပံ တိဝိဓံ ပဒက္ခိဏံ၊
သဒါ ရက္ခံ ယက္ခ ဂဏ ဝိနာဒနံ။

၁။ ဒီပဝံသ၊ ၁။ ၇၉။

ဒုတိယအကြိမ် သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ) သို့ ကြွတော်မူခြင်း

သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ)၌ နာဂကျွန်းဝယ် မဟောဒရနဂါးနှင့် စူဠောဒရနဂါး အရိုးနှင့်တူတို့သည် ပတ္တမြားပလ္လင်ကို အကြောင်းပြု၍ စစ်တိုက်ရန် ပြင်ဆင်နေကြသည်။ မဟောဒရနဂါးမင်းသည် တန်ခိုးကြီးသည်၊ ၁၀၅-ယူဇနာ ကျယ်သော သမုဒ္ဒရာအတွင်းရှိ နဂါးဘုံကိုပိုင်ဆိုင်၍ နောက်လိုက်နောက်ပါ နဂါးများစွာရှိသည်။ စူဠောဒရ နဂါးမင်းသည်လည်း ငယ်ရွယ်သူဖြစ်သည့် အလျောက် ငယ်ရွယ်သူနဂါးများစွာ အခြံအရံရှိသည်။ သူတို့နှစ်ဦးအနက် မဟောဒရ နဂါးမင်းကလည်း ပတ္တမြားပလ္လင်ကို ကွယ်လွန်သူ မိဘများက သူ့အားပေးခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ စူဠောဒရ နဂါးမင်းကလည် ကွယ်လွန်သူ အဘိုးအဘွား နဂါးများက သူ့ကိုပေးခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ သို့နှင့် အရိုးနှင့် တူ, တူနှင့် အရိုး နဂါးနှစ်ဦးတို့သည် ပတ္တမြားပလ္လင်ရရှေး ငြင်းခုန်နေကြသည်။ နှစ်ဘက်စလုံးမှာ နဂါးစစ်တပ်ကြီးတွေရှိသည်။ တိုက်ခိုက်ကြလျှင် အချည်းနှီး ပျက်စီးကုန်ကြတော့မည်။ သို့နှင့် အသာဓာရဏ မဟာကရုဏာတော် သခင်ဘုရားရှင်သည် သနားကြင်နာတော်မူလှသဖြင့် ကယ်တင် ချွေချွတ်တော်မူရန် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၈-ခုနှစ် တန်ခူးလကွယ်နေ့

နံနက်တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း နာဂဒီပသို့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကွန့်ခွါ မြန်းကြွတော်မူခဲ့လေသည်။[၁] ထိုစဉ်က သမိဒ္ဓိ နတ်သားသည် လင်းလွန်းပင်ကိုနုတ်၍ ထီးဖြူလုပ်ကာ ဘုရားရှင်ကို ဆောင်းမိုး ကာ လိုက်ပါခဲ့လေသည်။

ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်ကြခြင်း

သီဟိုဠ်ကျွန်း(သီရိလင်္ကာ) နာဂကျွန်းဦး ကုဋေကုဋာ မျှားလှစ္စာသော နဂါးတို့သည် စစ်တိုက်ရန် စတင်နေကြလေပြီ။ ဘုရားမြတ်စွာသာ မကြွခဲ့လျှင် နဂါးတွေ့ကုဋေကုဋာ သေကြေကြတော့မည်။ ဘုရားမြတ်စွာ ယင်းတို့ စစ်ပွဲအလယ်ခေါင်မှ ရပ်တည်တော်မူလျက် မျှောင်ခြလိုက်, လင်းပေးလိုက် ပြုလုပ်တော်မူသည်။ ဂျိုးဂျိုးဂျိန်းဂျိန်း မြည်ဟိန်းသော အသံကြီးမျှားစသည်တို့ကို ပြုတော်မူကာ ကြောက်လန့်စေတော်မူလေသည်။ သို့နှင့် နှစ်ဘက်လုံး နဂါးတို့ အလွန်ကြောက်ကြလေကုန်၏။[၂]

၁။ ဒိသွာ သပါရိသဇ္ဇာနံ၊ သင်္ဂါမံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ။
သမ္မုခ္ဘေါ စိတ္တဲမာသဿ၊ ကာဋပက္ခေ ဥပေါသထေ။
ပါတောယေဝ သမာဒါယ၊ ပဝရံ ပတ္တစီဝရံ။
အနုကမ္ပာယ နာဂါနံ၊ နာဂဒီပ မုပါဂမိ။
မဟာဝံသ၊ ၁။ ၄၆။ ၄၇။

၂။ သင်္ဂါမ မဇ္ဈေ အာကာသေ၊ နိသိန္နော တတ္ထ နာယကော။
တမ်ံတမ္ပေါ နဲဒေါ တေသံ၊ နာဂါနံ ဘိံသနံ အကာ။

ဘုရားမြတ်စွာ ခြေတော်အစုံ ဦးတိုက်ကြပြီ

ထိုအခါ ဘုရားမြတ်စွာသည် ကောင်းကင်မှ ဆင်းကြွတော်မူကာ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ် ကွန့်မြူးလျက် နှစ်ဘက်သော နဂါးမျိုး၏ အလယ်တွင် ရပ်တည်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုအခါတွင်မှ လွန်စွာဝမ်းမြောက် ရွှင်လန်းခြင်းဖြစ်ကာ ဘုရားမြတ်စွာ ခြေတော်အစုံကို ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးဦးတိုက်ကြလေကုန်၏။

ညီညွတ်ရေးတရား ဟောတော်မူခြင်း

ထိုအခါ ဘုရားမြတ်စွာသည် နဂါးအပေါင်းတို့အား ညီလျှင်ချမ်းသာပုံ၊ မညီလျှင် ပျက်စီးပုံတို့ကို အကျယ်ခွဲ၍ ဟောကြားတော်မူရာ မဟောဒရ, စူဠောဒရ နဂါးတို့ သဘောပေါက်သဖြင့် ပတ္တမြားပလ္လင်ကို ဘုရားသခင်အား လှူဒါန်းကြလေသည်။ နှစ်ဘက်နဂါးတို့သည်လည်း လွန်စွာ ကြည်ညိုသဒ္ဓါဖြစ်ကြကာ ဘုရားရှင်အား နတ်ဦးဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ် ချိုချဉ်အရသာ အဖြာဖြာတို့ဖြင့် ဆက်ကပ်လှူဒါန်း ပြုစုလုပ်ကျွေးကြကုန်၏။ ဘုရားမြတ်စွာသည် နဂါးမျိုးလှူဒါန်းသည့် ပတ္တမြားပလ္လင်တော်ပေါ်၌ သီတင်းသုံး၍ ဖလသမာပတ် ဝင်စားတော်မူလေသည်။

နဂါးပေါင်း ကုဋ္ဌေရှစ်ဆယ် သရဏဂုံသီလ တည်ကြခြင်း

ဘုရားမြတ်စွာသည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီး ဆက်လက်၍ ဆွမ်းအာနုမောဒနာတရား ဟောတော်မူ၍ ဆုံးမစကားမြွက်ကြားတော်မူရာ ရေနေ, ကုန်းနေ နဂါးပေါင်း ကုဋ္ဌေရှစ်ဆယ် သရဏဂုံသီလတို့၌ တည်ကြလေကုန်၏။

တေ ဇလဋ္ဌေ ထလဋ္ဌေစ၊ ဘုဇဂေ သီတိကောဋိယော။
သရဏေသု စ သီလေသု၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ နာယကော။[၁]

မဏိအင်္ဂိက နဂါးမင်း လျှောက်ထားခြင်း

ဘုရားမြတ်စွာ သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ) ပထမအကြိမ် ကြွတော်မူစဉ်က သောတာပန်တည်ခဲ့သော ကလျာဏီမြစ်ကမ်း အနီးနေ မဏိအင်္ဂိက နတ်နဂါးမင်းသည်လည်း ဘုရားထံ မှောက် ရောက်လာပြီး ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော သင့္ဘည ဥက္ကဋ္ဌဘုရားမြတ်....အရှင်ဘုရားကြွလာတော်မူခြင်းသည် အတိုင်း မသိ ကျေးဇူးရှိပါသည်။ အရှင်ဘုရားသာ မကြွလာလျှင် အား လုံး ပြာဖြစ်ကုန်ကြပါလိမ့်မည်။ယခု အရှင်ဘုရားကြွတော်မူလာ သဖြင့် အားလုံး နှလုံးစိတ်ဝမ်း ငြိမ်းချမ်းကြပါသည်။ အရှင် ဘုရားသည် တပည့်တော်များ နဂါးတို့ အပေါ်တွင်လည်း

၁။ မဟာဝံသ၊ ၁။ ၆၁၊ ၆၂။

မေတ္တာတရား ကြီးမားဘော်မူပါပေသည် စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားကာ နောက်ထပ် လင်္ကာခေါ်ဆို သီဟိုဠ်ကျွန်း တပည့်တော်နေရာဌာန ကလျာဏီမြစ်ကမ်းအနီးသို့ သီးသန့် ကြွရောက်ချီးမြှောက်တော်မူပါဟု လျှောက်ထားလေသည်။

စေတီ တည်စေတော်မူခြင်း

သတ္တဝါဝေနေ များပိုလိခြေတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို များစွာကျင့်တော်မူသော ဘုရားမြတ်စွာသည် အို နဂါးမင်းတို့.... သင်တို့ တသက်လုံး ထာဝစဉ်ကိုးကွယ်ကြရန်နှင့် အခြား ဖြဟ္မာနတ် လူ ဟိန္ဒူတို့ပါ ကိုးကွယ်ရလေအောင် စေတီတည်ကြရမည်။ ငါဘုရားထီးအဖြစ် ဆောင်းမိုးကာလာခဲ့သော ရာဇာယတန-လင်းလွန်းပင်သည် ပရိဘောဂစေတီ ထိုက်ပေ၏။ သင်တို့.... ငါ့အား လျှုဒါန်း ပူဇော် ပတ်မြား ပလ္လင်တော်သည်လည်း ငါ ဘုရား တရားမင်း သီတင်းသုံးပြီး ဖြစ်သဖြင့် ပရိဘောဂ စေတီ ထိုက်ပေသည်။ ယင်း လင်းလွန်းပင်နှင့် ပတ်မြားပလ္လင်ကို သင်တို့ ယူကြပြီး စေတီတော်၌ ဌာပနာ ကိုးကွယ်ကြလေ စသည်ဖြင့် မိန့်ကြားတော်မူကာ လင်းလွန်းပင်နှင့် ပတ်မြားပလ္လင်တော်ကို ပေးစွန့်တော်မူခဲ့လေသည်။ နဂါးမင်းတို့သည်လည်း ဘုရားမြတ်စွာ မိန့်ကြားတော်မူသည့် အတိုင်း

ဖေဘြပါ ရာဇာယတန (လင်းလွန်းပင်)နှင့် ပတ်တမြားပလ္လင်ကို ဌာပနာကာ စေတီတည်ထား ကိုးကွယ်ကြကုန်၏။ ယင်းစေတီသည် ရာဇာယတန မဏိပလ္လင် စေတီ အမည်မတွင်ပဲ ရာဇာယတန စေတီဟု တွင်လေသည်။ ယခင်က "ရာဇာယတန မဏိပလ္လင် စေတီ" ဟု တွင်ဟန်ရှိသည်။ နာမည်က ရှည်သဖြင့် နောက်တွင် ရာဇာယတနစေတီ ဟူ၍ ခေါ်ကြဟန်ရှိလေသည်။

ယခုတိုင် သွားရောက်ဖူးမြော်သူမစဲ

ယခုတိုင် နာဂဒီပဟုတွင်သောကျွန်းကို သီဟိုဠ်(သီရိလင်္ကာ)နိုင်ငံမြို့တော် ကိုလံဘိုမှ မိုင် ၂၀၀ ကျော်ဝေးကွာသော ဂျပွနား (ယာပန)မြို့သို့ မီးရထားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကားဖြင့်သော်လည်းကောင်း သွားနိုင်သည်။ ၎င်းမှတဖန် ကာရေတိစုကျွန်းသို့ ကားဖြင့်သွားရသည်။ တဖန် ၎င်းမှကုတ္တိုဖြင့် ဖြတ်ကူးလျှင် ကိုက်ကျွန်းသို့ ရောက်ပါသည်။ ၎င်းမှတဖန် ရေမော်တော်စီးသွားလျှင် နာဂဒီပသို့ ရောက်တော့သည်။ ယင်းနာဂဒီပ(နာဂကျွန်း)၌ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနည်းပါးပြီး ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တို့ ငါးထောင်အောက်မနည်းရှိသည်ဟုသိရသည်။ ယင်း နာဂဒီပတွင် ဟိန္ဒူနတ်ကွန်း, ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း

၁။ တဏ္ဍာဝိ ရာဇာယတနံ၊ ပလ္လင်္ကော မဟာရဟံ။
အပ္ပေသိ နာဂရာဇူနံ၊ လောကနာထော နမတ္ထိတံ့။
ပရိဘောဂစေတိယံ မယံ့၊ နာဂရာဇာ နမသဲ့ထ။
တံ ဘဝိသ့တိ ဝေါထာဝရာ၊ ဟိတာယစ သုခါယစ။
မဟာဝံသ၊ ၁။ ၆ ။ ၆၉။

နှင့် နာဂဒီပစေတီ စသည်တို့ တည်ရှိကြကုန်၏။ ယခု စေတီတော်ကား နောက်ထပ်မံ၍ တည်ထားသည့် စေတီဖြစ်လေသည်။ ယခုတိုင် အနယ်နယ် အစုံစုံ အမြိုမြို အရှာရှာမှ လာရောက်ဖူးမြော်သူတို့ မစဲပဲရှိလေသည်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းသူကျွန်းသားတို့က ဖော်ပြပါ ရာဇာယတန (နာဂဒီပ) စေတီကို—

ဘဂိနိသုတ မာတုလေဟိ ဒိန္နေ၊
မဏိပလ္လင်္ကဝရေ ယဟိံ နိသိန္နော။
မုနိဓမ္မ မဒေသယိ မုနိန္ဒံ၊
သိရသာ တံ ပဏမာမိ နာဂဒီပံ။[၁]

ဟူသောဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုရှိခိုးကြကုန်၏။

ဂါထာနက်။ ။မုနိန္ဒံ၊ မုနိအပေါင်းတို့ထက်။ မုနိ၊ ထူးမြတ်သော မုနိဖြစ်တော်မူသော ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဘဂိနိသုတ မာတုလေဟိ၊ တူဝရီးနဂါးတို့သည်။ ဒိန္နေ၊ မြတ်လေးကြည်ဖြူ ပေးလှူအပ်သော။ ယဟိံ မဏိပလ္လင်္ကဝရေ၊ ယင်း ပတ္တာမြားပလ္လင်မြတ်၌။ နိသိန္နော၊ သီတင်းသုံးစံပျော် ထိုင်တော်မူလျက်။ ဓမ္မံ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးတရား သစ္စာလေးပါး တရားတော်ကို။ အဒေသယိ၊ ကရုဏာရှေးရှု ဟောကြားတော်မူပြီ။ တံ နာဂဒီပံ၊ ထို လင်းလွန်းပင် ပတ္တာမြားပလ္လင် ဌာပနာ၍ တည်ထားရာဖြစ်သော နာဂဒီပ စေတီတော်ကို။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်။ ပဏမာမိ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပါ၏။

၁။ သီဟိုဠ် ဓမ္မဒီပနီကျမ်း ၁၇။ သီရိလင်္ကာဗောဓိသိဒ္ဓဌာန ကျမ်း။ ၂၂။

မဏိအက္ခိကနဂါးမင်းလာရောက်ပင့်ခြင်း

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၁ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း သီရိလင်္ကာ ကလျာဏီမြစ်အနီး နဂါးဗိမာန်၌နေသော မဏိအက္ခိကနဂါးမင်းသည် သံဃာတော်အရှင်မြတ်များစွာနှင့်တကွ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ တတိယမြောက်ကြွတော်မူပါ၊ တပည့်တော် ဆွမ်းဘောဇဉ်များဖြင့်လည်း ဆက်ကပ်လုပ်ကျွေးလိုပါသည်၊ တပည့်တော်နှင့် ဝေနေယျတို့အား သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်သည့်အနေအားဖြင့် ကြွတော်မူပါမည့်အကြောင်း လွှန်ခဲ့သော ၃-နှစ်က သီဟိုဠ်ကျွန်းကြွတော်စဉ်ကလည်း သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွလာဖို့ တပည့်တော် လျှောက်ထားဖူးပါသည့် စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားမြတ်စွာက....အို မဏိအက္ခိကနဂါးမင်း ငါဘုရား နက်ဖြန် ကဆုန်လပြည့်နေ့ ကြွတော်မူမည်ဟု မိန့်ကြား ဝန်ခံတော်မူလိုက်လေသည်။[၁]

ဘုရားမြတ်စွာ သီဟိုဠ်ကျွန်း တတိယအကြိမ် ကြွတော်မူခြင်း

သီဟိုဠ်ကျွန်း ကလျာဏီမြစ်ကမ်းအနီး မဏ္ဍပ်ကြီး၌ ဆွမ်းအဆင်သင့်ပြင်ဆင်ပြီး၍ အထောက်လာသဖြင့် ဘုရားမြတ်စွာ

၁။ တတော သော တတိယေ ဝဿေ၊ နာဂိန္ဒော မဏိအက္ခိကော။
ဥပသင်္ကမ္မသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သဟ သံဃံ နိမန္တယိ။
(မဟာဝံသ၊ ၁။ ၇၁။)

သည် သင်္ကန်းတော်ကိုရုံ၍ ဒုကူဋ္ဌသင်္ကန်းတော်နှင့် သပိတ်တော်ကိုဆောင်ယူ၍ နောက်လိုက်နောက်ပါ တပည့်သာဝက သံဃာတော်အရှင်မြတ် ငါးရာနှင့်တကွ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၁-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ နံနက်တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း ကလျာဏီမြစ်ကမ်းယခု ကလျာဏီ စေတီတော်မြတ်ကြီးတည်ရှိရာ၌ ခမ်းနားဆန်းကြယ်စွာ ဆောက်လုပ်အပ်သော ရတနာမဏ္ဍပ်ကြီးအတွင်း တည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့အားသာ ထိုက်တန်သော ပလ္လင်တော်ထက်၌ သီတင်းသုံး၍ နေ့စဉ် ဝင်စားမြဲ သမာပတ်များကို ဝင်စားတော်မူခဲ့လေသည်။ ရဟန်းသံဃာတော် ငါးရာတို့သည်လည်း အသင့်

၁။ ဒုတိယေ ဒိဝသေ ဘတ္တ-ကာလေ အာရောစိတေ ဇိနော။
ရမ္မေ ဝေသာခမာသမှိ၊ ပုဏ္ဏမာယံ မုနိဿရော။
တတ္ထေဝ ပါရုပိတ္ဝာန၊ သံဃာဋိံ ပတ္တမာဒါယ။
အာဂါ ကလျာဏီဒေသံ၊ ပုဏ္ဏမာယံ မုနိဿရော။
မဟာဝံသ၊ ၁။ ၇၄၊ ၇၅။

ပြင်ဆင်ထားသောနေရာ၌ သီတင်းသုံး ထိုင်နေတော်မူကြသည်။ မဏိအကွက် နဂါးမင်းသည် မိမိအခြံအရံ ပရိသတ်များနှင့်တကွ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့အား မွန်မြတ်လှစွာသော ဆွမ်း ခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ချိုချဉ် အရသာများစွာတို့ဖြင့် ဆက်ကပ်လုပ်ကျွေး ပြုစုတော်မူလေသည်။

သုမနနတ်မင်းရောက်လာ ခြေတော်ချရန်လျှောက်

ဘုရားမြတ်စွာသည် ကလျာဏီမြစ်ကမ်းအနီးရှိ မဏ္ဍပ်တော်ကြီး၌ မဏိအကွက် နဂါးမင်းဆက်ကပ် လှူဒါန်းသည့် ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီး တရား ဓမ္မ ဟောပြတော်မူခဲ့လေသည်။ ပထမအကြိမ် မဟိယင်္ဂဏဒေသ မဟာနာဂဥယျာဉ်သို့ ဘုရားမြတ်စွာ ကြွတော်မူစဉ်က သောတာပတ္တိဖိုလ်၌တည်ခဲ့သော သမန္တကူဋတောင် (သုမနကူဋတောင်)မှ သုမန နတ်မင်းသည် ကလျာဏီမဏ္ဍပ် ဘုရားမြတ်စွာရှိရာသို့ ရောက်ရှိလာကာ ဘုရားတရားဟောတော်မူပြီး ဘုရားမြတ်စွာအား-

ဘုန်းတော် နေဝန်း ထွန်းလင်း တောက်ပ တော်မူသော ရဟန်းမင်းထွတ်ထား မြတ်စွာဘုရား .... မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော် အမြဲနေရာ သမန္တကူဋတောင် (သုမနတောင်) သို့လည်း ကြွတော်မူစေချင်ပါသည်။ ဘုရား မြတ်စွာသည်

ဇမ္ဗူဒိပ် နမ္မဒါ မြစ်ကမ်းအနီးတွင် နမ္မဒါနဂါးမင်း တောင်းပန်လျှောက်ထားသဖြင့် ခြေတော်ရာ ချတော်မူခဲ့ပါသည်။ တပည့်တော်နေရာ သုမန တောင်ထိပ်တွင်လည်း နမ္မဒါ မြစ်ကမ်း၌ ခြေတော်ရာချသည့်နည်းတူ ခြေတော်ရာ တစ်ဆူချ၍ ချီးမြှောက်တော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်ထားလေသည်။

ဂင်္ဂါယ ဂင်္ဂါပတိ သန္ဒိဓာနေ၊
တီရေ တဒါ နမ္မဒဇိမ္ဗ ဂဿ။
ပါဒဿ လဉ္ဆ အကရီ မုနိန္ဒ၊
မယှမ္ပိ ဟောတံ ကရဏာ တဓေသာဓိ

အိုရဟန်းသနင်း ရဟန်းမင်းကြီး ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား....ဘုရားမြတ်စွာသည် ဇမ္ဗူဒိပ် သစ္စဗန္ဓ တောင်တော်မှာ သစ္စကရသေ့ တောင်းပန်သဖြင့် ခြေတော်ရာချတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ တပည့်တော်နှင့်တကွ အနာဂတ်တွင် ပေါ်ထွန်းမည့် သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ) ကျွန်းသူ ကျွန်းသား လူအများနှင့် လောကသားတို့ စာနာထောက်ထား သနားချီးမြှောက်ပါသဖြင့် ခြေတော်ရာ တစ်ဆူ ချထား ချီးမြှောက်တော်မူစေချင်ပါသည် ဘုရား။

၁။ သမန္တကူဋဝဏ္ဏနာ။ ၇၇၇။

အာရုံဓိတော သစ္စကတာပသေန၊
အကာ တုံ သစ္စကဗန္ဓသေလေ။။
ပါဒဿ လဉ္ဆံ ဇဂတော ဟိတာယ၊
မယျမိ ဟောတံ သမဏုဂ္ဂဟန္တေ။။ [၁]

ဤသို့ စသည်ဖြင့် သုမနနတ်မင်း၏ ဝပ်စင်းခယ အတန်တန် တောင်းပန်လျှောက်ထားသဖြင့် ဘုရားမြတ်စွာသည် ကလျာဏီ မြစ်ကမ်းအနီးရှိ မဏိအင်္ဂါက နဂါးမင်း၏ ရတနာမဏ္ဍပ်မှ သမန္တကူဋ(သုမန)တောင်ထိပ်သို့ ကြွတော်မူ၍ လက်ဝဲခြေတော်ရာကို ချတော်မူခဲ့လေသည်။

ဝ ဝ

တတ္ထ ဓမ္မ ဒေသယတ္ထာ၊ သတ္ထာ လောကာနုကမ္ပကော။။
ဥဂ္ဂန္တွာ သုမနေ ကူဋေ၊ ပဒံ ဒသေတိ နာယကော။။ [၂]

သမန္တကူဋတောင်အကြောင်း သိကောင်းစရာ

ဖော်ပြပါ ဘုရားမြတ်စွာ ခြေတော်ရာ တည်ရှိရာ သမန္တကူဋ (သုမနကူဋ) တောင်သည် ပေပေါင်း ၇၃၆၀-မြင့်သည်။ တောင်ထိပ်ရှိ မြေပြင်မှာ တကေခန့်လောက်သာ ကျယ်မည်ဟု မှန်းမိခဲ့ပါသည်။ ကိုလံဘိုမြို့မှ မိုင် ၆၀-ခန့်ကွာဝေးလေသည်။ မိုးရာသီနှင်းမှုန်းသဖြင့် ပြာသို့, တပို့တွဲ, တပေါင်း, တန်ခူး,

---

၂။ သမန္တကူဋဝဏ္ဏာ။ ၇၇၀။
၃။ မဟာဝံသ၊ ၁။ ၇၇။

လေးလကျော်ကျော်လောက်သာ သွားနိုင်ကြသည်။ တပေါင်းလပွဲတော်တွင် လျှပ်စစ်မီးများ တောင်ခြေမှ တောင်ထိပ်အထိ သွယ်တန်း တပ်ဆင် ထွန်းညှိထားလေရာ သွားလာသူများ ချမ်းသာပါသည်။ တခြို့နေရာတွင် သံပိုက်လုံးလက်ရမ်းများကို ဆွဲကိုင်၍ မတ်မတ်စောက်စောက် တက်ရလေသည်။ သီရိလင်္ကာ ညပါသကာ, ညပါသိကာများ ဓမ္မဂိတများကို ရွတ်ဆို၍ တက်ရောက် ဖူးမြော်ကြလေသည်။ ယင်းသို့ ဇမ္ဗူဒိပ် ခြေတော်နှစ်ဆူ သီရိလင်္ကာ၌ ခြေတော်ရာ တစ်ဆူအားဖြင့် တည်ရှိခဲ့သည်ကို "ဇမ္ဗူမှာဒွေ့ လင်္ကာအေး တွက်ရေးခြေတော်ရာ" ဟူ၍ စပ်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။

သီရိလင်္ကာ ကျွန်းသူ ကျွန်းသားတို့သည် ဖေဖြူပါ ဘုရားမြတ်စွာ ခြေတော်ရာကို—

လင်္ကာယ ဝရဝဓုမကူဋ္ဌာယ မာနကေ၊
အသို့ သမန္တကိရိမုဒ္ဓနိ ဓမ္မသာမိနာ။
အဇ္ဈေသနာယ သုမနဝ္ဟဒေဝရာဇိနော၊
ဝန္ဒဲဝမိ ဒဿိတမဟံ သိရိပါဒလဉ္ဆနံ။

ဟူသော ဝန္ဒနာဂါထာဖြင့် ရှိခိုးကြကုန်၏။

၁။ သီဟိုဠ်ဧဟာဒ္ဓသိဒ္ဓဋ္ဌာနသမိုင်း။ ၂၄၃-နှာ။

ဂင်းပြင် သီဟိုဠ်ဘုရားရှိခိုး စာအုပ်များဦ-

ယံ နမ္မဒါယ နဒိယာ ပုလိနေ စ တီရေ၊
ယံ သစ္စဗန္ဓု ဂရုကော သုမနာစလဂ္ဂေ။

ယံ တတ္ထ ယောနကပုရေ မုနိနော စ ပါဒံ၊
တံ ပါဒလဉ္ဆန မဟံ သိရသာ နမာမိ။

ဟူသော ဂါထာဖြင့်လည်း ရှိခိုးကြောင်း တွေ့ရှိ သိရလေသည်။

နေရာ အနှံ့အပြား သမာပတ် ဝင်စားတော်မူခြင်း

ဘုရားမြတ်စွာသည် သမန္တကူဋ(သုမန) တောင်ထိပ်၌ ခြေတော်ရာ ချတော်မူပြီး ယင်းသမန္တကူဋတောင်ခြရှိ လိုဏ်ဦးနောက်တော်ပါ သံဃာတော်ငါးရာနှင့် အတူတကွ နေ့သန့်စင် သမာပတ် ဝင်စားတော်မူခဲ့လေသည်။ ဂင်းနောက် ဒီဃဝါပီ အရပ် ဒီဃဝါပီ စေတီတော်ကြီး တည်မည့်နေရာ၌ သမာပတ် ဝင်စားတော် မူခဲ့လေသည်။ ဂင်းနောက် ဟာမေဃဝန် တည်မည့်နေရာသို့ ကြွတော်မူ၍ သံဃဗိတ္တာ ဗောဓိပင်တည်ရာ အရပ်၌လည်းကောင်း, ဟာစေတီတည်မည့် အရပ်ဌာန၌ လည်းကောင်း, ထူပါရာမ စေတီတော် တည်မည့်အရပ်ဌာန၌ လည်းကောင်း, သီလာစေတီ တည်မည့် အရပ်၌လည်းကောင်း သမာပတ် ဝင်စားတော်မူခဲ့လေသည်။ ဂင်းပြင် ဟိယင်္ဂဏ

စေတီအနီး, မုတိယင်္ဂဏ စေတီ တည်ရာဌာန, ကလျာဏီစေတီ တည်မည့် နေရာအရပ်တို့ဦးလည်း သမာပတ် ဝင်စားတော်မူခဲ့လေသည်။[၁]

မင်္ဂလမဒေသသို့ ပြန်ကြွတော်မူခြင်း

ယင်းသို့ဖြင့် ဘုရားမြတ်စွာသည် သီရိလင်္ကာဌာ နောက်တွင် သာသနာတော်ဌာ ထင်ရှားမည့် ဗောဓိ, စေတီပုထိုးများတည်ရှိရာ ဒေသများဌာ သမာပတ်ဝင်စားပြီး ရောက်ရှိလာကြသည့် နတ်, ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့ကို တရားရေအေး အမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေး တော်မူပြီးလျှင် မင်္ဂလမဒေသသို့ ပြန်ကြွတော်မူခဲ့လေသည်။

ယင်းသို့ ဘုရားမြတ်စွာ၏ သီရိလင်္ကာခရီးကို မန်လည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်-

* မြတ်စွာလူ့ဘ၊ ပဉ္စင်္ဂတော်စက၊ ကိုးလ တခါ၊ ငါးဝါ တခေါက်၊ ရှစ်ဝါမြောက်၌၊ ကြွရောက်သုံးကြိမ်၊ မွန့်သိမ်ဖလ၊ ဖန်ဖန်မျှလျက်၊ နင်းချရတနာ၊ ရွှေစက်ရာနှင့်၊ လင်္ကာဒီပ၊ သီဟဠဌေ၊ တကျွန်းမြေသို့။[၂]

ဟူသော စကားဖြင့် မှတ်တမ်းတင်တော်မူခဲ့လေသည်။

၁။ ၀၊ ဌ၊ ၁။ ၆၆-ကြည့်။ မဟာဝံသ၊ ၁။ ဂ၁၊ ဂ၂ လည်း ကြည့်။

၂။ မဃဒေဝ လင်္ကာသစ်၊ ၅၇၇ ပိဒ်၊ လင်္ကာသာသနာ့နိဒါန်း။

ဗုဒ္ဓ၏ သီရိလင်္ကာခရီးကျမ်း အပြီးသတ်ခြင်း

မိမိသည် ၁၃၄၆-ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် သုံးလူ့ရှင်ပင် ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းရေးသားပြီးဆုံးသဖြင့် ၁၃၄၆-ခုနှစ် နယုန်လပြည့်နေ့မှ စ၍ ဘုရားမြတ်စွာ၏ သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ)သို့ ၃-ကြိမ်ကြွရောက်၍ ဘီလူးများ, နဂါးများကို ညီညွတ်ရေးတရား ဟောတော်မူခြင်း, သမန္တကူဋတောင်၌ ခြေတော် ချတော်မူခြင်း, သမာပင်ဝတ်စားတော်မူခြင်း စသည့် ဘုရားမြတ်စွာ၏ လုပ်ငန်းတော်တို့ကို မပျောက်မပျက်အောင် မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် အနေအားဖြင့် ရေးသားပြုစုရာ ယခု ၁၃၄၆-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၃-ရက်နေ့၊ ည ၇-နာရီ၊ မိနစ်-၂၀ အချိန်တွင် အောင်လံစိုက်ဆောက် ပြီးမြောက်ပါသဖြင့် အောက်ပါ သံပေါက်လက္ခဏာများဖြင့် အထွတ်တင်ကာ နိဂုံးအုပ်လိုက်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓ၏ သီရိလင်္ကာခရီးကျမ်း နိဂုံး သံပေါက်များ

၁။ မှတ်ပါစေလို သံပေါက်ဆို နောင်ကို သိစေရာ။
၂။ အကြင်ငါမူ ပခုက္ကူ[၄] စံယူသန္ဓိခါ။
၃။ တစ်နှစ်ကိုးနှစ် သက္ကရာဇ် ဖွားလစ်ထိုကောဇာ။

၄။ ပခုက္ကူ၊မြို့နယ်၊ ကန့်ဝဲရွာ၊ ၁၂၉၂-ခုနှစ်တွင် ဖွားမြင်သည်။

၄။ ဆယ့်လေးနှစ်မှာ သာသနာ ဝင်ကာထမ်းရွက်ပါ။
၅။ နှစ်ဆယ်ကျော်စ နှစ်ကာလ ရရှိသမွဒါ။
၆။ မန္တလေး ပခုက္ကူ၊ ကျမ်းဆူဆူ ငါမူသင်ယူပါ။
၇။ သီရိလင်္ကာ ငါးနှစ်ကြာ များစွာသင်ယူပါ။
၈။ မြို့ပခုက္ကူ၊ အောင်လံထူ သဗ္ဗညူ၊ သာသနာ။
၉။ ထွန်းလင်းလှပါ ထိန်ဝေဖြာ လနေကဲ့ပမာ။
၁၀။ မဟာဝိသုတ အာရာမ ချမ်းမြလွန်သာယာ။
၁၁။ သာသနဇောတိပါလ ဝိဟာရ ကျော်လှယင်းတိုက်မှာ။
၁၂။ တေပိဋကာ ကျမ်းဂန္ထ နိစ္စခြုပ်ပါ။
၁၃။ ရာကျော်ဂဏန်း ကျမ်းဂန်များ ရေးသားပြုစုပါ။
၁၄။ သီရိလင်္ကာ ဂုဏ်တင်ကာ ကျမ်းစာရေးလိုက်ပါ။
၁၅။ ဤစာရေးရာ မြတ်ပုညကြောင့် အမတမည် နိဗ္ဗာန်ပြည် ငါသည် ရောက်ရပါစေသား။
၁၆။ သတ္တဝါပေါင်း ချမ်းသာ ကြောင်း ဆုတောင်း ပို့မေတ္တာ။

ဗုဒ္ဓ၏ သီရိလင်္ကာခရီးကျမ်း အလုံးစုံ ပြီး၏။

+ + + +

အရှင်ကေလာသ ပြုစုသော

ကျမ်းစာများ

၁။ အဘိဓမ္မာဂုဏ်ရည်ကျမ်း။

၂။ တိပိဋကအတ္ထုဒ္ဓါရသူစိကျမ်း။

၃။ တိပိဋကသုတ္တသူစိကျမ်း။

၄။ အင်္ဂလိပ်ပါဠိအဘိဓာန်။

၅။ ပါဠိအင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်။

၆။ သင်္ကတမြန်မာအဘိဓာန်။

၇။ ပခုက္ကူသာသနာဝင်။

၈။ မဟာဝိသုတာရာမသာသနာဝင်။

၉။ မန္တလေးသာသနာဝင် ပထမတွဲ။

၁၀။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဒုတိယတွဲ။

၁၁။ မန္တလေးသာသနာဝင် တတိယတွဲ။

၁၂။ မန္တလေးသာသနာဝင် စတုတ္ထတွဲ။

၁၃။ မန္တလေးသာသနာဝင် ပဉ္စမတွဲ။

၁၄။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဆင်ဌမတွဲ။
၁၅။ မန္တလေးသာသနာဝင် သတ္တမတွဲ။
၁၆။ မန္တလေးသာသနာဝင် အင်္ဌမတွဲ။
၁၇။ မန္တလေးသာသနာဝင် နဝမတွဲ။
၁၈။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဒသမတွဲ။
၁၉။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဧကာဒသမတွဲ။
၂၀။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဒွါဒသမတွဲ။
၂၁။ မန္တလေးသာသနာဝင် တေရသမတွဲ။
၂၂။ မန္တလေးသာသနာဝင် စုဒ္ဒသမတွဲ။
၂၃။ မန္တလေးသာသနာဝင် ပန္နရသမတ္ဌ။
၂၄။ မန္တလေးသာသနာဝင် သောဠသမတွဲ။
၂၅။ မန္တလေးသာသနာဝင် သတ္တရသမတွဲ။
၂၆။ မန္တလေးသာသနာဝင် အင်္ဌာရသမတွဲ။
၂၇။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဧကူနဝီသတိမတွဲ။
၂၈။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဝီသတိမတွဲ။
၂၉။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဧကဝီသတိမတွဲ။
၃၀။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဒွါဝီသတိမတွဲ။
၃၁။ မန္တလေးသာသနာဝင် တေဝီသတိမတွဲ။
၃၂။ မန္တလေးသာသနာဝင် စတုဝီသတိမတွဲ။

၃၃။ မန္တိလေးသာသနာဝင် ပဉ္စဝိသတိမတ္ထဲ။
၃၄။ ပုဂံသာသနာဝင်။
၃၅။ ပင်းယသာသနာဝင်။
၃၆။ အင်းဝသာသနာဝင်။
၃၇။ စစ်ကိုင်း သာသနာဝင်။
၃၈။ အာမရပူရ သာသနာဝင်။
၃၉။ စွန်းလွန်း ပဋိပတ္တိသာသနာဝင်။
၄၀။ သီဟိုဠ်ရဟန္တာများ။
၄၁။ သီဟိုဠ်ဘုရားစုံသမိုင်း။
၄၂။ စေတိယပွတ်ဒီပနီ။
၄၃။ ပခုက္ကူ ဘုရားစုံသမိုင်း။
၄၄။ ပခုက္ကူ ဘုရားသုံးဆူသမိုင်း။
၄၅။ ပခုက္ကူ ရှင်ကျင့်ဝတ်။
၄၆။ ပခုက္ကူ စာချနည်း။
၄၇။ ပခုက္ကူ ရေစက်ချနည်းကျမ်း။
၄၈။ ပခုက္ကူ သဒ္ဒါသုတ်နက်။
၄၉။ ပခုက္ကူ ဂုဏ်တောဖွင့်။
၅၀။ ပခုက္ကူ ဘုရားရှိခိုးကျမ်း။
၅၁။ ပခုက္ကူ စာစပ်ကျမ်း။
၅၂။ ပခုက္ကံူ နိပါတ်နက်များကျမ်း။

၅၃။ ပဒုက္ခ၊ ပရိတ်နိဿယကျမ်း။

၅၄။ ပါဠိပါဌမဋ္ဌရီ ပါဠိဖတ်စာ။

၅၅။ ဥပုသ်သည်များလက်စဲ့။

၅၆။ တိပိဋကပါဠိမြန်မာအဘိဓာန် အတွဲ-၉ (ပါဝင်ပြုစု)။

၅၇။ တိပိဋကပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန် အတွဲ-၁၀ (ပါဝင်ညှိးငံးပြုစု)။

၅၈။ တိပိဋကပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန် အတွဲ-၁၁ (ပါဝင်ခြိုးစိုးပြုစု)။

၅၉။ တိုက်အုပ်ဆရာတော် အရှင်နန္ဒိယ၏ ထေရပုတ္တိဒီပနီနှင့် အာဒိးကန်စာပေများ။

၆၀။ ဘုရားဟောရဒ္ဓဂုရု အရှင်သုန္ဒရ၏ မဟာဇာတ်ရစရိတ။

၆၁။ အရှင်ဝေဘာပက္ခိတ အရှင်နန္ဒဝံသ၏ ဘေရဝုတ္တန္ဒဒီပနီ။

၆၂။ ဆရာတော်ဘုန်းဆရာတော် အရှင်ကလျာဏ၏ ကလျာဏာထေရ ဂုဏ်ရည်။

၆၃။ ဝါးကန်းဆရာတော် အရှင်သုန္ဒရ၏ ဝါးကန်ထေရဂုဏ်ရည်။

၆၄။ သံဃရာဇာဆရာတော် အရှင်အရိယ၏ အရိယတေရဂုဏ်ရည်။

၆၅။ ကျွန်းငြီးရွာ မဟာဝိဇိတာရာမတိုက် ဆရာတော် အရှင်ဉာဏတ္ထရ၏ မဟာဝိဒိတာရာမ ထေရပဒါန်။

၆၆။ ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဂန္ဓသာရ၏ မဂ္ဂာထေရ ဝတ္ထုနှင့်ဒီပိကာ။

၆၇။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတအရှင်ပညာ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ မဟာထေရလိတ။

၆၈။ သာသနာပိုင်ဆရာတော် ဦးဥေယျထေရပုတ္တိ။

၆၉။ အရှင်သုနေ့မဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ကဲ့ ဂါထာခြောက်ဆယ် ပါဠိနီသဃယ။

၇၀။ အရှင်နန္ဒဝံသ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ကဲ့ ဂါထာ ရှစ်ဆယ် ပါဠိနီသဃယ။

၇၁။ အရှင်ပညာ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ကဲ့ ဂါထာ ကိုးဆယ် ပါဠိနီသဃယ။

၇၂။ ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ကဲ့ ဂါထာ ၁၀၀-ပါဠိနီသဃယ။

၇၃။ ကျွန်းဦးဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ကဲ့ ဂါထာ သုံးဆယ်ပါဠိနီသဃယ။

၇၄။ လက္ခကာဓောဝကယ်ရှစ်ဆယ် ဘုရားရှိခိုး ဂါထာ [illegible] နီသဃယ။

၇၅။ လက္ခကာတော်ကြီး သုံးဆယ့်နှစ်ပါး ဘုရားရှိခိုးဂါထာ ပါဠိနီသဃယ။

၇၆။ တရုဉ်ရှစ်ကုန်း လက္ခကာဘုရားရှိခိုး ဂါထာ ပါဠိနီသဃယ။

၂၂။ နမက္ကာရ ပါဌိနီသာယ။
၂၀။ ရှင်ပဂုတ် ဘုရားရှိခိုး ဆယ့်နှစ်ဂါထာ ပါဌိနီသာယ။
၂၉။ ပဥ္စသီခ သီချင်း ဂါထာ ပါဌိနီသာယ။
၈၀။ မြစ်ခြေမြို့ အဘယဂရုမတိုက် သောဘနာလင်္ကာရသိမ် မော်ကွန်း ပါဌိနီသာယ။
၈၁။ မရဏဿတိ ဘာဝနာ။
၈၂။ မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ ဂဏ္ဌိ။
၈၃။ ပိဋ္ဌကသုံးပုံဘုရားရှိခိုး (၁၁၅-ဂါထာ ပါဌိနီသာယ)။
၈၄။ မဟာဗံသပါဌိ (သီဟိုဠ်ပါဌိမှ မြန်မာ ပါဌိရေး)
၈၅။ ဒီပဝံသပါဌိ (သီဟိုဠ်ပါဌိမှ မြန်မာပါဌိပြန်ရေး)။
၈၆။ အစ္ဆရိယပဒါန်နှင့် အဖိုးတန်စာပေများ။
၈၇။ ပခုက္ကူအဘိဓာန် နိဿယသစ်။
၈၈။ တိပိဋကဓရဝုတ္တန္တ သန္ဒီပနီကျမ်း။
၈၉။ ကဝိဒပ္ပကာသနီတီ ပါဌိနီသာယ။
၉၀။ တိပိဋကဓရဝုတ္တန္တ ဝိလာသိနီ။
၉၁။ ဆယ့်နှစ်ရာသီဘွဲ့ ဂါထာ ပါဌိနီသာယ။
၉၂။ ရေနံချောင်းမြို့ ရွှေတောင်တိုက် တိုက်အုပ်ဆရာတော် အရှင်ဝဏ္ဏာစာရ၏ ထေရဝုတ္တန္တ ဝိလာသိနီ။
၉၃။ သမန္တကူဋဝဏ္ဏနာပါဌိ (သီဟိုဠ်ပါဌိမှ မြန်မာပါဌိသို့ ပြန်ရေး)။

၉၄။ မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယ ဝတ်ရွတ်စဉ် အဖွင့်။

၉၅။ မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယ သာသနာဝင်သစ်။

၉၆။ မဟာဝိသုတာရာမိက ဂဏဝါစက နိကာယ သမိုင်း မှတ်တမ်း။

၉၇။ မဟာစည် ထေရဝုတ္တန္တ ဝိလာသိနီ။

၉၈။ သာသနာဝင် ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ သမိုင်း။

၉၉။ ၁၃၄၀-ပြည့်နှစ်၊ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော်ကြီး သုံးပါးနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်ကြီး (၁၀) ပါး တို့၏ ဖြစ်တော်စဉ် ထေရုပ္ပတ္တိသန္ဒီပနီ။

၁၀၀။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဂန္ဓမာ၏ မဟာ ထေရ် ဝိကြီဋီတ။

၁၀၁။ ပခုက္ကံ။ အဖိုးတန် စာပေများ။

၁၀၂။ မိဘမြတ်ကျေးဇူး။

၁၀၃။ ထနောင်ခလ် ထေရဂုဏ်ရည်။

၁၀၄။ ၁၃၄၁-ခုနှစ်၊ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ကြီး (၂) ပါးနှင့် အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ကြီး (၆) ပါတို့၏ ဖြစ်တော်စဉ် မဟာထေရုပ္ပတ္တိ ပကာသိနီ။

၁၀၅။ ပခုက္ကံ။ ရွှေတန်းတစ် ဘုရားသမိုင်း။

၁၀၆။ ပထမအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃ အစည်းအဝေး သမိုင်းကျမ်း။

၁၀၇။ ပခုက္ကူ ရွှေကူဘုရားသမိုင်း။

၁၀၈။ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဗုဒ္ဓဝင်။

၁၀၉။ ကလျာဏီ သာသနာဝင်(ပဲခူး-ကလျာဏီသာသနာဝင် ကျမ်း)။

၁၁၀။ ပခုက္ကူ နမော တဿ အနက်များကျမ်း။

၁၁၁။ ဆရာမြတ် ကျေးဇူး။

၁၁၂။ တပည့်လိမ္မာ။

၁၁၃။ ယဂိရုလပညာနန္ဒ၏ မဟာဗံသပါဠိ (သီဟိုဠ်ပါဠိမှ မြန်မာသို့ ပါဠိပြန်ရေး)။

၁၁၄။ ပခုက္ကူ သဒ္ဒါသုတ်နက်သစ်။

၁၁၅။ ပခုက္ကူ မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်နက်။

၁၁၆။ ယမမင်းထံ အစစ်ခံ သံပေါက် အဖွင့်ကျမ်း။

၁၁၇။ ထွတ်ခေါင် ကမ္မဋ္ဌာန်းသံပေါက် အဖွင့်ကျမ်း။

၁၁၈။ တိပိဋကပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ဂါထာသူစိကျမ်း (ဦးစီးရေး)။

၁၁၉။ ပခုက္ကူ ပဒမာလာကျမ်း။

၁၂၀။ ပခုက္ကူ၊ လက်ပန်ကျွန်းရွာ ပြည်လုံးချမ်းသာ ဘုရား သမိုင်း။

၁၂၁။ ပခုက္ကူ၊ အနေကဇာတင် ပါဠိ နိဿယ။

၁၂၂။ ဥပါသကာလက်စဲ့ ဘုရားရှိခိုး။

၁၂၃။ အေးမြမြ ဓမ္မအမြုတေ။

၁၂၄။ မန္တလေးမြို့ ဒက္ခိဏာရာမတိုက် ဆရာတော် အရှင် ဥက္ကံသာဘိဝံသ၏ ထေရုပ္ပတ္တိ ဒီပနီ။

၁၂၅။ မိုးကုတ် မဟာထေရဂုဏ်ရည် (မရိုက်ရသေး)။

၁၂၆။ ဆီးတော မဟာထေရဂုဏ်ရည် (မရိုက်ရသေး)။

၁၂၇။ တောင်သာမြို့နယ် ကျောက္ကာရွာ မဟာဗောဓိ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်သီရိဓမ္မ၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့(၁၄) ဂါထာ ပါဠိ နိဿယ။

၁၂၈။ သမီးလိမ္မာ။

၁၂၉။ သားလိမ္မာ။

၁၃၀။ မုံရွာမြို့၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဓမ္မပါရဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင် အာစိဏ္ဏ မဟာထေရ၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ (၄၃) ဂါထာ ပါဠိ နိဿယ။

၁၃၁။ ရှင်ပင်မဟာ ရွှေဂူကြီး မြတ်စွာဘုရားသမိုင်း။

၁၃၂။ ရတနာဝလိ ဘုရားရှိခိုး။

၁၃၃။ ရတနာဝလိ ဝတ်ရွတ်စဉ် (ဂုဏ်းအဖွင့်)။
၁၃၄။ သီလဂုဏ်ရည်။
၁၃၅။ ဂုဏ်တော်ပွားနည်း နိဿရည်း။
၁၃၆။ ဒါနဂုဏ်ရည်။
၁၃၇။ ဘာဝနာဂုဏ်ရည်။
၁၃၈။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မကွေးမြို့၊ မဟာ ဝိသုကာရာမတိုက် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မကွေးမဟာထေရဂုဏ်ရည်။
၁၃၉။ သီဟိုဠ်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်နန္ဒဝံသ၏ သီဟိုဠ်ရှင် မဟာထေရဂုဏ်ရည်။
၁၄၀။ စတုရာရက္ခ ဘာဝနာ။
၁၄၁။ ဗုဒ္ဓ ဘုန်းတော် ဂုဏ်တော်ဘွဲ့ ပါဠိ နိဿယ (ဂါထာ ၅၀၀-ကျော်)။
၁၄၂။ သုံးလုံးရှင်ပင် ဗုဒ္ဓဝံင်။
၁၄၃။ ကျင့်ဝတ်စုံ အဖွင့် (သိင်္ဂါလောဝါဒ ဆုံးမစာအဖွင့်)။
၁၄၄။ ဗုဒ္ဓ၏ သီရိလက်ဝခရီး။

ဆရာတော် အရှင်ကေလာသ-၏

အောက်ပါ ကျမ်းစာများကို ဖတ်ပါ

၁။ မန္တလေး သာသနာဝင်ကျမ်း ပထမတွဲ၊
၂။ မန္တလေး သာသနာဝင်ကျမ်း ဒုတိယတွဲ၊
၃။ ပခုက္ကူ သာသနာဝင်ကျမ်း၊
၄။ စစ်ကိုင်း သာသနာဝင်ကျမ်း၊
၅။ ကလျာဏီ သာသနာဝင်ကျမ်း၊
၆။ ပခုက္ကူ အာဘိဓာန် နိဿယသစ်၊
၇။ ပခုက္ကူ စာချုနည်း၊
၈။ ကဝိဒပ္ပဏီတိကျမ်း၊
၉။ တိပိဋကရေ ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တာသာရာဘိဝံသ ၏ ထေရပ္ပတ်တိ၊
၁၀။ ဆရာ့မြတ်ကျေးဇူး၊
၁၁။ ပခုက္ကူသဒ္ဒါသုတ်နက်သစ်၊
၁၂။ တပည့်လိမ္မာ၊
၁၃။ သားလိမ္မာ၊
၁၄။ သမီးလိမ္မာ၊
၁၅။ ဒါနဂုဏ်ရည်၊
၁၆။ ဘာဝနာဂုဏ်ရည်၊
၁၇။ စတုဏ္ဍရကွဘာဝနာ။